

KÜRD DİPLOMAT

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır.

Heydər Əliyev

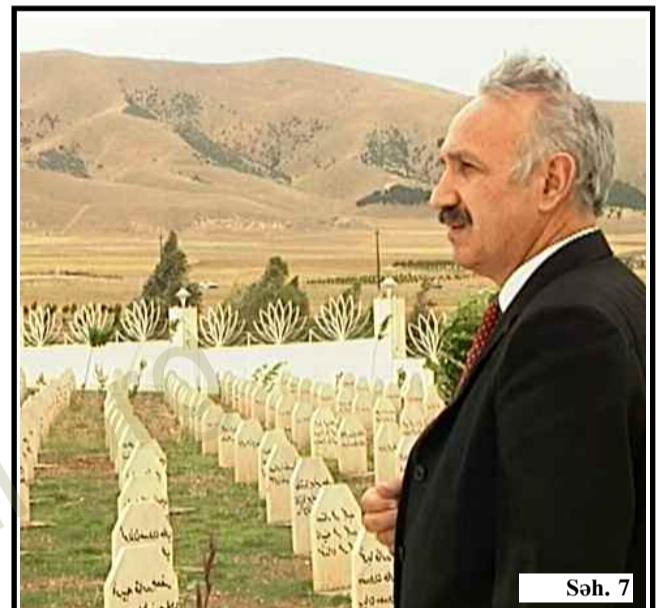
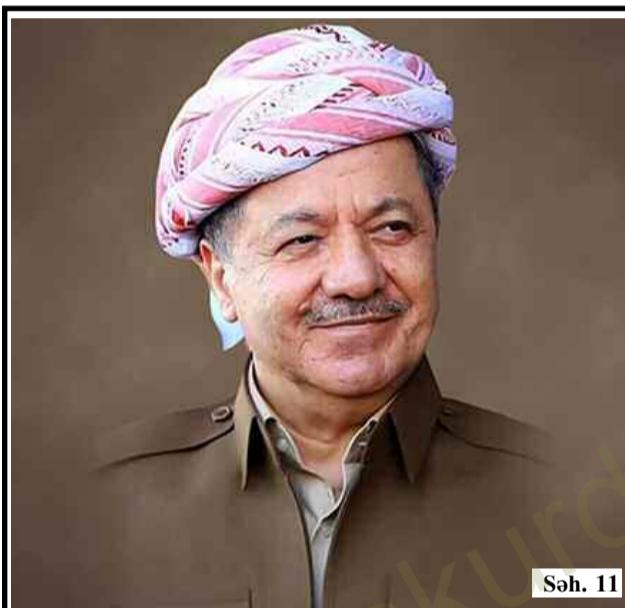
Nö 11 (475) 16 - 22 Mart, Adar sal. il 2022

Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

*Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî*

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

XALQIMIZI NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİ İLƏ TƏBRİK EDİRİK!
CEJNA GELÊ ME YA NETEWÎ NEWROZ PİROZBE

Prezident İlham Əliyevin Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbriki

Serok Barzanî Newroza hemü perçeyen Kurdistanê pîroz kir

HƏLƏRÇƏ FACİƏSİ HEÇ ZAMAN ÜNUDULMAYACAQ

Buldan: Pêdivî bi çareseriya lezgîn a pirsa Kurd heye, em jê re amade ne!

Serok Barzanî ligel zarokên şehîdan Agirê Newrozê pêxist!

Li Akrê ya Paytext Newroz bi heybet hat pîrozkirin!

Kerkük.. Cejna Newrozê hat pîrozkirin

Samux rayonunda şəhid ailələri və qazılərlə birlikdə Novruz bayramı münasibəti ilə tədbir keçirildi

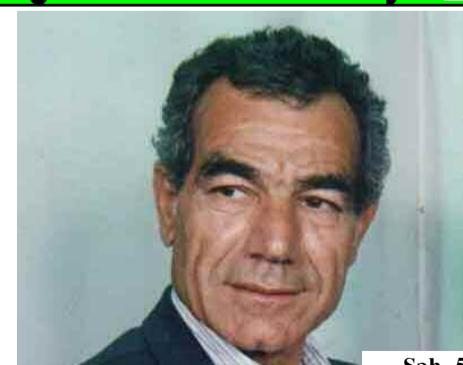
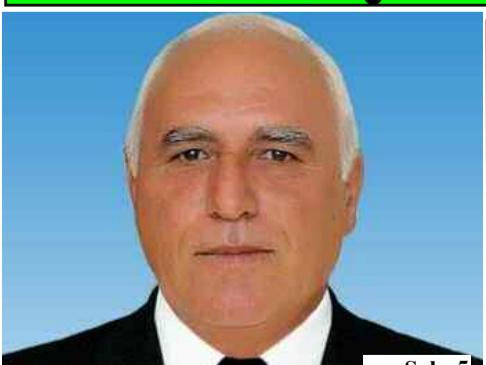
Rejîma İranê di Newrozê de ala Kurdistanê û sirûda netewî ya Kurd qedexe kir

Novruz bayramı ərafəsində bayram sovgatları paylanıldı

'Zerdeşti ateşi' ile 'Newroz ateşi'nin farkı...

Iro 4emîn salvegera dagirkirina Efrînê ye

Памяти жертв Халабджи

Ədalət Bədirxanlı

Konê Reş

Pîrozbahîya serokê BERBANGÊ bo NEWROZÊ

Barîyê Bala

Səh. 5

Səh. 5

Səh. 12

Səh. 4

Prezident İlham Əliyevin Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbriki

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsində bayram tonqalı alovlandırlılar.

Sonra dövlətimizin başçısı Azərbaycan xalqını təbrik edib.

Prezident İlham Əliyevin təbriki - Ədiz bacılar və qardaşlar.

Sizi Novruz bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

İkinci dəfədir ki, tarixi Zəfərimizdən sonra biz Novruz bayramını doğma Qarabağ diyarında qeyd edirik. Bilərəm, hər birimiz, xüsusilə keçmiş məcburi köckünlər hər dəfə bayram ərəfəsində və bayram günlərində deyirdik ki, İnşallah, gələn il azad edilmiş torpaqlarda, Qarabağda Novruz bayramını qeyd edəcəyik və artıq bu, reallıqdır. İkinci dəfədir ki, bu gözəl bahar bayramını biz işgal-dan azad edilmiş torpaqlarda qeyd edirik. Bu gün mən Novruz tonqalını burada - Suqovuşanda qaldım, qədim Azərbaycan diyarı olan Suqovuşanda. Keçən il isə Novruz bayramını mən Şuşa şəhərində, hər birimiz üçün əziz olan Cıdır düzündə qeyd etmişdim və Azərbaycan xalqına müraciət etmişdim. Şadam və xoşbəxtəm ki, artıq bu, bir ənənəyə çevrilib və Novruz bayramını biz burada, doğma Qarabağ diyarında qeyd edirik.

Suqovuşan qədim Azərbaycanın tarixi yeridir. Azərbaycan xalqı bu ərazilərdə əsrlər boyu yaşayıb. Ancaq 1923-cü ildə doğma Qarabağ diyarımızda qanunsuz və heç bir əsası olmadan Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti fəaliyyət göstərirdi. Bildiyiniz kimi, sonra ermənilər xalqımıza qarşı işgalçılıq siyasetinə el atdırıv və 30 ilə yaxın müdəddətə bizim doğma Qarabağımız və Şərqi Zəngəzurun bir hissəsi ermənilərin əlində idi. Buna son qoyulmalı idi və son qoyuldu. Biz gördük ki, heç bir danışqlar, heç bir siyasi addımlar bizi məqsədimizə yaxınlaşdırırmı.

gözəl, səfəli yerləri qondarma quruma daxil edilmişdi, o cümlədən Şuşa şəhəri və Suqovuşan qəsəbəsi. Bu, xalqımıza qarşı göründük və bilirdik, ancaq güclü, daha iradəli olmalıyıq ki, öz haqqımızı qoruyaq, tarixi ədalət bərpa edək. Azərbaycan dövləti,

bəsində də geniş vüsət alıbdır. Bu gün burada bir neçə tədbirdə iştirak etmişəm, o cümlədən yaşayış binalarının bərpası, turizm zonal-

oluruq. Budur bugünkü Azərbaycanın realıqları. Bugünkü güclü Azərbaycan bütün bu işləri görməyə qadirdir. Siyasi iradə var, iqtisadi güc var, xalqımızın səfər-bərliyi var, milli həmrəylik ən yüksək zirvədədir və əlbette ki, şanlı tarixi Zəfərimiz hər birimiz üçün qurur menbəyidir. Biz haqlı olaraq fəx edirik ki, müzəffər dövlətin vətəndaşlarıq, ordumuzla fəx edirik, insanlarımızla fəx edirik. Bize bu xoşbəxtliyi yaşadan gəncərimizlə fəx edirik və əbədi fəx edəcəyik. Biz Qarabağa və Şərqi Zəngəzura əbədi qayıtmışiq və burada, tarixi torpaqlarımızda bundan sonra əbədi yaşayacaqıq.

Bu gün bu gözəl mənzərəli yerlərə baxdıqca bir daha Görürəm, diyərim nə qədər gözəldir, dağlarımız nə qədər əzəmətlidir. Bütün bu tarixi gözəlliye biz gözəllik qatacağıq, zövq qatacağıq və burada azərbaycanlılar rahat yaşayacaqlar, sülh, əmin-amanlıq, təhlükəsizlik şəraitində yaşayacaqlar. Sühün və təhlükəsizliyin təminatçı Azərbaycan dövlətidir və Azərbaycan Silahlı Qüvvələridir.

Mən xoşbəxt adamam ki, əziz, doğma xalqına işğaldən azad edilmiş Qarabağdan Novruz bayramı münasibətilə təbriklərimi çatdırıram. Bu əziz gündə bir daha bütün Azərbaycan xalqını gözəl bayram münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Bir daha demək istəyirəm, bundan sonra da var gücümle çalışacağım ki, Azərbaycan daim sürətlə inkişaf etsin, yüksələn xətlə getsin və qarşıda duran bütün vəzifələr icra edilsin. Qarabağ Azərbaycandır!

növbəti ədalətsizlik idi, növbəti düşməncilik idi. Çünkü Qarabağ, onun tarixi Azərbaycan xalqının adı ilə bağlıdır. Azərbaycan xalqı Qarabağda əsrlər boyu yaşayıb. Sadəcə olaraq, siyasi məqsədlər naminə uzun illər, sovet dövründə burada qondarma Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti fəaliyyət göstərirdi. Bildiyiniz kimi, sonra ermənilər xalqımıza qarşı işgalçılıq siyasetinə el atdırıv və 30 ilə yaxın müdəddətə bizim doğma Qarabağımız və Şərqi Zəngəzurun bir hissəsi ermənilərin əlində idi. Buna son qoyulmalı idi və son qoyuldu. Biz gördük ki, heç bir danışqlar, heç bir siyasi addımlar bizi məqsədimizə yaxınlaşdırırmı.

Azərbaycan Ordusu, bütün Silahlı Qüvvələrimiz bu tarixi missiyani 2020-ci ildə yerinə yetirdi. Biz döyüşərək, qan tökerək, şəhidlər verərək doğma diyərimizi erməni işğalından azad etdik və Qarabağda qayıtdıq. Biz artıq burada yerləşmişik, biz buraya qayıtmışiq, doğma diyərimizə qayıtmışiq. Bütün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsində çox genişmiqyaslı abadlıq işləri aparılır, şəhərlər yenidən qurulur, kəndlər yenidən salınır. Əlbəttə ki, bizim əsas vəzifəmiz keçmiş məcburi köckünləri tezliklə bu doğma diyara qaytarmaqdır.

Abadlıq və quruculuq işləri, o cümlədən Suqovuşan qəsə-

arının yaradılması. Bütövlükde həm Qarabağda, həm Şərqi Zəngəzurda quruculuq, abadlıq işləri planlı şəkildə aparılır. Biz elə etməliyik ki, qısa müddət ərzində ancaq böyük səmərə ilə və böyük keyfiyyətlə 10 min kvadratkilometrən çox olan ərazini yenidən quraq. Çünkü mənfur düşmən işğal dövründə bütün şəhərlərimizi, kəndlərimizi yerlə-yeksan edib, bütün tarixi abidələrimizi dağdırıb, təhqir edib. Biz isə qurub-qurudan xalqıq. Müharibədən cəmi bir ildən bir qədər çox vaxt keçməsinə baxmayaraq, biz artıq qurub-quruyarıdırıq. Əminəm ki, biz bütün planlara, nəzərdə tutulmuş bütün məqsədlərə nail olacaqıq və nail

Prezident İlham Əliyev Suqovuşanda turizm kompleksinin teməlini qoyub

Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsində Turizm İnkişaf Konsepsiyası əsasında yaradılacaq turizm kompleksinin teməli qoyulub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər.

Azərbaycan Dövlət Turizm Agentliyinin sədri, Azərbaycan Qiş İdman Növləri Federasiyasının prezidenti Fuad Nağıyev dövlətimizin başçısına və birinci xanımı kompleksin layihəsi barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, ərazinin minalardan təmizləməsindən, dağıdılmış tikililərin qalıqlarının yüksədirilməsindən, çoxlılıq bitkilərin budanmasından sonra burada abadlıq işlərinə başlanılaçaq və əraziyə uyğun bitkilər əkiləcək.

Diqqətə çatdırıldı ki, öten əsrin 70-ci illərində ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə tikilən Suqovuşan su anbarı ətrafında yaradılacaq kompleksdə sahilboyu

gəzinti ciyərləri salınacaq, oturacaqlar, söhbətgahlar quraşdırılacaq. Həmçinin burada turistlərə xidmət göstərəcək 40 nəqliyyat vasitəsi üçün avtodayanacaq, turizm

məlumat mərkəzi və ictimai iaşə obyekti yaradılacaq.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva turizm kompleksində istifadə olunacaq xüsusi maşınlara baxırlar.

Prezident İlham Əliyev kompleksin teməlini qoydu.

Sonra dövlətimizin başçısı və birinci xanım kompleksin ərazisində ağac əkdilər.

Qeyd edək ki, Suqovuşan Turizm Kompleksində işlər cari ilin sonunaqədə başa çatdırılacaq, növbəti mövsümə turistlərə xidmət göstərəcək. Görülən işlər sübut edir ki, çox füsəkar, təkrarolunmaz təbəti olan və tarixi abidələrlə zəngin Qarabağ bölgəsi tezliklə Azərbaycanın əsas turizm zonalarından birinə çevriləcək.

Prezident İlham Əliyev və Birinci xanım Mehriban Əliyeva Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsinin açılışında iştirak ediblər

Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsində Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsinin açılışı olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban

qərargah binasında hərbçilər üçün bütün zəruri avadanlıqla təchiz edilən iş otaqları var. Əsgər yeməkhanası da müasir səviyyədədir.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım hərbi hissənin əsgər yeməkhanasında

Əliyeva açılışa iştirak ediblər. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov dövlətimizin başçısına raport verdi. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban

yaradılan şəraitle tanış oldular.

Qeyd edək ki, burada hərbi qulluqçulara xidmətlərini yüksək səviyyədə aparmaq üçün hərəkəflə şərait yaradılıb.

İşğaldən azad edilən ərazilərdə hərbi hissələrin açılması, ən müasir texnikalarla təchizatı onu göstərir ki, Azərbaycan hərbi təhlükəsizliyini xüsusi diqqətdə saxlayır. Bunun üçün kifayət qədər imkan, ən əsası siyasi iradə var. Digər tərəfdən, cəmiyyət də dövlətin bu istiqamət üzrə siyasetini dəstekləyir və birmənalı şəkildə dövlətin yanında olduğunu nümayiş etdirir.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev Daşkəsəndə Vətən müharibəsi şəhid ailələri və qazilərə bayram sovqatı verilib

Martın 17-də Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev Daşkəsəndə Vətən müharibəsi şəhid ailələri və qazilərə bayram sovqatı

Komandan cənab İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident hörmətli Mehriban xanım Əliyevanın tapşırıqlarına əsasən Daşkəsəndə də dövlət qurumları şəhid ailələri və qazilərin problemləri ilə daim yaxından maraqlanır, onların problemlərinin aradan qaldırılması üçün mütemadid olaraq tədbirlər görür.

Şəhid ailələri və qazilər onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident cənab İlham Əliyevi və Birinci vitse-prezident hörmətli Mehriban xanım Əliyevaya minnətdarlıqlarını ifadə ediblər, Onlara Novruz bayramı münasibəti ilə təbriklerini bildiriblər.

Daha sonra Əhəd Abiyev rayon ərazisində dislokasiya olan N sayılı hərbi hissədə əsgərlərə görüşüb, hərbi qulluqçuların bayramlarını təbrik edib, bayram sovqatı verib.

Novruz Bayramı münasibətilə Tərtərdə ümumrayon şənliyi keçirilib

Xalqımızın ən əziz bayramlarından olan Novruz Tərtər rayonunda böyük coşqu ilə qeyd olunur. Tərtərlər baharin gəlışini böyük sevinc və ruh yüksəkliyi ilə qarşılıyırlar.

Novruz bayramı münasibətilə Mərkəzi Meydanda təşkil olunan tədbirdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov, Milli Məclisin deputati Sahib Aliyev, hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, idarə, təşkilat və müəssisələrin kollektivləri, şəhid ailələri, qazilər və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Mərkəzi Meydanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib, örnüne tərəfəli hərəkətlərlə düzüblər.

Sonra rayon rəhbəri Şəhid Xəyal Aslanovun atası Qüdret Aslanov və qazi Amid Paşayevlə birlikdə bayram tonqalını alovlandırlılar.

Tədbir iştirakçıları bayram münasibətilə təşkil edilmiş əl işləri və xalq sənətkarlığı nümunələrindən ibarət sərgi ilə tanış olublar. Bayram şənliyində milli adət və ənənələrimiz nümayiş etdirilib, Novruzun personajları olan Kosanın və Keçəlin məzhekeli oyunları, gənc idmançıların çıxışları maraqla qarşılanıb. Dədə Qorquqlu Bahar qızı şənlik iştirakçılarına xoş arzularını çatdırıb, elimizə,

obamıza sülh, əmin-amarlıq diləyiblər. Sonra tədbir rayon Mədəniyyət Mərkəzində davam etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov tərtərliləri bayram münasibətilə təbrik edərək, onlara cansaqlığı, ruzibərəkət və firavənlilik arzulayıb. Bildirib ki, ölkəmizdə Novruz bayramı artıq daha coşqu ilə, daha möhtəşəm qeyd olunur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində qazandığımız Zəfer xalqımızın başını uca edib. 30 il işgal altında olan dədə-baba yurdalarımızda indi

bayram tongalları qalanır. Şəhidlərimizin, qazilərimizin və ümumilikdə ordumuzun sayesinde Vətənimizin ərazi bütövlüyü təmin olunub.

Milli Məclisin deputati Sahib Aliyev şıxış edərək tərtərlilərə təbrikini çatdırıb, Novruz bayramının xalqımızın mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini özündə əks etdirən, dünyaya tanıtılınan qədim el bayramı olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, Novruz qədər zəngin ənənəyə malik ikinci bir bayram təsəvvür etmək çətindir.

Tədbir rayon Mədəniyyət Mərkəzi tərəfindən hazırlanmış şəhər rəngarang konsert proqramı davam etdirilib.

Novruz bayramı ərefəsində bayram sovqatları paylaşıldı

Martın 18-də Novruz bayramı ərefəsində Suraxani Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizov Qarabağ qaziləri ilə görüş keçirmişdir. Görüş zamanı 250 nefər, gün ərzində isə əlavə 150 nefərdən çox rayonun azərbəjaniyalı sakinləri bayram sovqatları ilə təmin olunmuşlar.

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizov Ümummilli lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəhidlərimizin ruhunu 1 dəqiqəlik sükutla yad etdi. Etdikdən sonra tədbir iştirakçılarını qarşıdan gelən xalqımızın ən əziz bayramı Novruz bayramı münasibətilə səmimi qəlbən təbrik etmiş, xoş bayram əhvalruhiyəsi arzulamışdır.

Xalqımızın Ümummilli lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi sayəsində milli adət və ənənələrmizə qaydişın təcəssümü,

mədəniyyətimizin zəngin xəzinəsi olan bu milli bayramımızın tariximizin müxtəlif dövrlərində, sınaq dolu ağır günlərdə belə her birimizin qəlbində yaşadılmasından danışan RİH başçısı artıq bayram tonqallarımızın daha gur yanacağını və düşmənə görə dağı verəcəyini fərqliyə qeyd etmişdir.

RİH başçısı Əziz Əzizov Ulu Öndər, Azərbaycan dövlətinin yaradıcısı və qurucusu Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qaydişından sonra Azərbaycan tarixinin, bərpa edilmiş müstəqiliyimizin yeni bir dövrünün əsasının qurulmasından, Qarabağ münaqişəsinin dinc yolla nizama salınması, işğal edilmiş torpaqlarımızın azad olunması istiqamətində ardıcıl və fəal xarici siyaset yürüdülməyə başlanması və dənizlərindən qazilərin qazanmasından danışmışdır. Həmçinin, Heydər Əliyev yolunun layiqli davamçısı, Prezident cənab İlham Əliyevin qətiyyəti və məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanın Müzəffər Ordusunun 30 illik işğala son qoymasından bəhs edən RİH başçısı xüsusi vurğulamışdır ki, ölkəmizin şanlı Qələbə qazanmasının təməlində ölkə başçımız cənab İlham Əliyevin heyata keçirdiyi uzaqgörən və müstəqil siyaseti dayanır. Məhz Ali Baş Komandanın apardığı islahatlar, düşünlülmüş stratejiyə və xalqın birliliyi sayəsində 44 günlük Vətən Məhərabəsində xalqımız bu zəfəri qazanmışdır. O, qeyd etdi ki, Ali Baş Komandanın ən sadıq silahdaşı olan respublikamızın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ölkəmizin ədalətli mübarizəsi barədə həqiqətlərin beynəlxalq birliliyə çatdırılması ilə bağlı vətənpərvər çağırışları hər bir azərbaycanlı informasiya platformalarında mübarizəyə səfərbər etdi. Cəbhədə döyüşən igid əsgərlərimizə duaları ilə, yaralılarımıza, həlak olan günahsız dinc insanların ağrı-acısına şərīk olaraq bir ana, bacı kimi doğma və qayğılı münasibəti ilə Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva olmaqla rayon rəhbəriyinə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Tədbirdə çıxış edən qazilər göstərilən diqqət və qayğıya görə başda Ali Baş Komandan Cənab İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva olmaqla rayon rəhbəriyinə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Sumqayıtda şəhid və qazi övladları üçün Novruz şənliyi keçirilib

Sumqayıt şəhər İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü, Gənclər və İdmən Baş İdarəsinin təşkilatçılığı ilə Novruz

bayramı münasibətilə şəhid və qazi ailələrinin övladları üçün bayram şənliyi təşkil olunmuşdur.

Öncə Vətənimizin bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş qəhrəmanlarımızın əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilmiş, yeniyetmə və gənclərin əl işlərindən ibarət rəsm sərgisine baxış keçirilmişdir.

Çıxış edən Millət vəkili Müşviq Məmmədli, Sumqayıt şəhər İcra Hakimiyyətinin nümayəndəsi Fərman Kazimov, Baş İdarənin reisi Elgün Hümbətov 44 günlük Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Ordumuzun əldə etdiyi Zəferin xalqımıza yaşatdığı əvəzsiz sevinc və qürur hissindən, şəhidlərimizin və qazilərimizin qəhrəmanlıqlarından söz açmış, şəhid və qazi ailələrinin həzər zamanı diqqət mərkəzində saxlanıldılarını, onların problemlərinin həlli istiqamətində mühüm addımlar atıldığı bildirmişlər.

Tədbirdə şəhid və qazi övladlarından ibarət "Əmanət" xor kollektivinin ifasında vətənpərvərlik ruhunda mahnilar sösləndirilmiş, Novruz personajları olan kosa və keçəlin sərgüzətlərinə, Gənəşəm kukla teatrının "Balıqçı pişik" tamaşaşına baxış keçrilmiş, gənc musiqiçilərin ifalarında mahnilar dinlənilmişdir.

Sonda iştirakçılar bayram hədiyyələri təqdim edilmişdir.

Samux rayonunda şəhid ailələri və qazilərlə birlikdə Novruz bayramı münasibəti ilə tədbir keçirildi

Samux rayonunda şəhid ailələri və qazilərlə birlikdə Novruz bayramı münasibəti ilə tədbir keçirildi. Tədbirdə rayon sakinləri ilə yanaşı İcra Hakimiyyəti başçısının

müavinləri, İcra aparatının şöbə müdirləri, hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri iştirak edirdilər.

Tədbir iştirakçıları ilk önce Qarabağ döyüşlərində şəhid olmuş rayon sakinlərinin əziz xatirəsinə ucaldılmış Şəhidlər Kompleksini ziyarət edərək önungə gül dəstələri qoydular.

Heydər Parkında şəhid ailələri və qazilərlə birgə bayram tonqalı yandırıldı. Şəhid ailələri və qazilərlə bayram sovqatı verildikdən sonra tədbirin bədii hissəsi keçirildi.

Şəhid ailələri, qazilərlə və rayon sakinləri göstərilən diqqət və qayğıya görə öz minnətdarlıqlarını bildirdilər.

**Ə
S
Ə
D
Ə
R
B
İ
L**

Ənfal

Arayış:

1-ci Səddam rejimi tərəfindən 7000

Kürd ailisi Ərbil, Duhok şəhərlərindən alınarak diri-dirə onları toplu məzarlıklara basdıraraq ictimaiyyətdən gizlətdilər.

2-ci Hələpçə qəsəbəsində və ətraf kəndlərində isə qadağan olunmuş kimyəvi bombaları mülki insanlara qarşı istifadə edərək bu rejim, minlərcə insanı şəhid etdi.

Bu şeirimi insan haqqı olaraq o, Şəhidlərə yazmışam:

İnsanlarda
Qarani ağı fərq etməm
Hamımızı bir nəsnə topalar
Oda kutsal
İnsan sözcüyü.

Ey Ənfal ailələri ...
Ey Hələpçənin
Şəhid ana və ataları,
qardaş bacıları :
Dəyəriniz başım üsdə,
Qəlbimdə də
Adınız və yeriniz vardır.
Bizdə Türkmenlər
Sizin gimi
Acılar çekdik,
Qurbanlar verdik,
Üç ağaca da asılmışıq,
Sürgünlərdə
Götürüldük zorla
Yoxsa da zorla.

Bunlara rəğmən
babalarımız şərəf meydanını
heç buraxmadılar
Topraklarınızı savunarak
Şəhid düşdülər
Ama topraqlarsa
Özgür qaldı.

Bizimdə sizin kimi
Dul analarımız
Züləmə dirəndilər
Mərdlik südünü
Bizlərə emizdirilər.

Mən bir Türkmenin
Şəhid qardaşıyam
Ki vətən uğrunda
qanını tökdü,
Sizin şəhidlərinizdə qardaş idilər
Güney Afrika da belə
Yapon, Kore və Bosna Hersikə də
Şəhid düşən qardaşındır,
Bunlar vətən, Millət və Dil
Yçün şəhid olmuşlardır.
Öz yarama rəğmən
Sizlərə də acıçıram
Ənfal olduğunuza
Hələpçədə yasak atom

Və Kimyəvi
Bombalarla vurulduğunuza
Sizində yaranız dərindir
Deməm dərin deyil
Tıpkı bizim kimi.

Bu olaylarda bütün Dünya
Gözü önündə vuruldunuz
Ama kimsə səsini çıxartmadı.

Yüzlərcə Təzə Hurmatuda
Kurşuna düzülən
Gənə Türkmenləri
Şəhid etdilər
O, zalim rejim adamların
Qırılmış əlləriylə,
Ürəyi olan
Onlara acıdı
canlar və sümükləri
Birbirinə qarışıdı
Aynı Hələpçədə
Düşən şəhidləri kimi
Canla tənləri tanınmadı
O, düşən şəhidlərin
Ət sümüklər toplanaraq
Cənnətə ...

Təzə Hurmatu
Və Hələpçə ilə
Ənfal şəhidləri
Birləşdirilər və qol qola
Ataraq öpüşürler.

İnanın könlüməzdə açılan yara
Çok dərin və böyükdür
Bizlərdə də rejim adamlara
Az zülüm etmədilər
Asimilasyon siyasəti
Qədərincə uyguladılar
Və çox dəyərliləri
Qayb ettik, itirdik

Sizidə kor olmuş
yasak olan ...
Napalum və uluslar arası
Yasak bombalar
Və insan hakları xaric
Kimyasəl və Biolojik
Silahlarla sizləri vurdular
Kimsə gəlmədi
bu zülmü durdurmağa
Kimsədə səsini belə çıxartmadı
İstədikləri qədər
Vurdular, güldülər və öldürdülər.
Bu insanlıqdan uzaq olaylar
Sizləri Dünyaya tanıtdırdı
Ənfal və Hələpçə olayları
Kürd xalqının simvolu oldu.

Verdiyiniz
Hələpçə, Balisan və Barzanda
Və verdiyimiz Ərbil, Kərkük
Köprü, Talafar və Tuz Hurmatuda
Bütün şəhidlərimizin
Tökülən qanları bir olub
onların sayəsində
Azad və özgür olduq
özgür parlamentimiz
və Hökumətimiz vardır
Bu kutsal şəhidləri unutmamalıq
Onlar ölümsüz oldular
Və özgürlik məşəllərini yandırıb
Yollarımızı
İşıqlandırdılar, aydınlatdılar
Bizlərdə onların izindəyik.

Yaşasın Xalqların Birliyi ...
Yaşasın Xalqların Qardaşlığı ...
Yaşasın İnsanlığın Özgürlüyü.

**Barış
Bala**

AX FELEK!..

Ax felek, wax felek, bê itbar, felek,
Tu siyar, em peya, te nagrin, felek,
Em hene, em dijin, dizərin, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Neyar hat, hebûn bir, şə bûyi, felek,
Em kaliyan, naliyan, seqiriy, felek,
Zar maşyan, də giryan, ne hatî, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Kasil bûn, rênçiyən dûmekə, felek,
Affikê zengê reş aza bûn, felek,
Netirse xemêd me sivike, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Tew millet, bûn xweyî mal-rusqet, felek,
Erd yê me, em mane bê welat, felek,
Em dimirin, tu dîsa kivş nabî, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Mirî çûn, em zindî hûrxwâş bûn, felek,
Tîrbêne bin tanga pêpez bûn, felek,
Kanêne neyara kişandin, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Mergen me, deşten me, bedewin, felek,
Mal ya me, em têda firarin, felek,
Avêne me dikişin, em fine, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Me Rustem da, Sulheddin da, ingiriy, felek,
Me Feqî da, me Xanî da, xeriqiy, felek,
Em binisîn, em çilmisîn, nehatî, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Helebce tew bû jehr, ges bûyi, felek,
Çük helyan, em nalyan, te xwaş hat, felek,
Mêr mirin, keç zeryan, tu ku bûyi, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Qasim hat, Seddam hat, doş bûyi, felek,
Kemal hat, Cemal hat, ges bûyi, felek,
Teyara em kuştin, te fêz da, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Şewlê dûr, gelyê kûr, betilin, felek,
Çemê gur, ser me da miçiqin, felek,
Bextê me tim reş bû, tu kuyî, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Xwedê em dergê xwe avîtin, felek,
Ser erdê em rehet qet nebûn, felek,
Birîn me axivîn, te kew neda, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

Em Kurdin, qels nabin, bîr meke, felek,
Pêş dijmin, ber zülmê narevin, felek,
Yan mirin, yan Welat, dew eve, felek,
Carekê rûyê me bikene, felek.

**TARIYEL
KÜSKÜN**

İNDİ YALAN, YALAN KÜRDƏM

Babam Nəbi, nənəm Həcər,
Əslî bâlli əran Kürdəm.
Namardları, şərəfsizi,
Mərən öününe sərən Kürdəm.

Göz açmışam at belində,
Qara sazin zil telində,
Dälidağın Kürd elində,
Kürd bətnindən doğan Kürdəm.

Mərd anadan igid doğan,
Nəsilindən qeyrot yığan.
Dar qəffəsə geniş sığan,
Hər cür sinəq görən Kürdəm.

Zirvələrdən nərə çəkən,
Beqeyrətin qanın içən,
Yaxşısını písden seçən,
Haq yerini bilən kürdəm.

Qartal kimi qayalarda,
Şahin kimi səmalarda,
İgid kimi davalarda,
Kürd izini, qoyan Kürdəm.

Sərt qayadan məğrur keçən,
Bal bulağdan şorbat içən,
Dağ döşündən lala biçən,
Saf çiçəyi dərən Kürdəm.

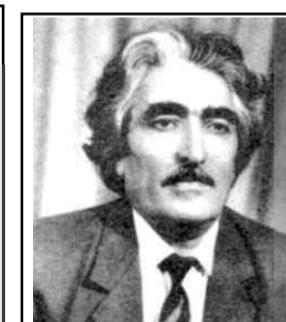
Düşmənina əyilməyen,
Ayaqlara geyilməyen,
Qıruruna yenilməyen,
Kəhər üstə, kürən Kürdəm.

Millətinə mərd yarıyan,
Haq yaşasın hey sariyan,
Şərafını tək qotuyan,
Haqsızlığa dinən kürdəm.

Döyüslərdə döyülməyen,
Qeyrətinə səyiləlməyen,
Polad kimi əyilməyen,
Tən ortadan sinan Kürdəm.

İndi mərdi görünməyen,
Yağla-sorū bilinməyen,
Vətən dağlı silinməyen,
Qürbət eldə viran Kürdəm.

Pəran düşdü doğmam, yadım,
Küsükən oldu ismim, adım,
Eşidilmər gurd foryadım,
Əzəməti talan Kürdəm,
İndi yalan, yalan Kürdəm.

**Hüseyin
Kürdoğlu**

LAÇINDA

Möhlet ver, ey tanrı, möhlet ver bir az,
Laçın azad olsun, ölüm Laçında.
Öpüm torpağını ölümən əvvəl,
Bir dinə-imana gəlim Laçında.

Axsın ağ suları qoy axım-axım,
Qırqızın döşünə ay-ulduz taxım.
Zəfər bayraqına vüqarla baxım,
Ölümün üzüne gülüm Laçında.

Könlüm qanad açsın dağlar boyunca,
Lalələr sayışşın uluz sayınca.
İçsin Həkeridən, içsin doyunca
Bu təşnə dodağım-dilim Laçında.

Ah çekib qayalar, daşlar ağlamış,
Kimsəsiz gədiklər el soraqlamış.
Göllərin aynası qubar bağlamış,
Özüm qubarını silim Laçında.

Ağlar gözlerimle Kürəm, Arazam,
Qüdretim çatarmı bu dərdi yazam.

Nə vaxtdan həsrətlə köklənmiş sazam,
Sevincə köklənər telim Laçında.

Gözəllər gəzdikcə yaşıl yaylağı,
Səngisin sinəmin göynəyən dağı.
Atamın yurdunda sönmüş ocağı
Qalasın, yandırsın əlim Laçında.

Kürdoğlu qalmasın dünyada naçar,
«Bir yandan bağlayan bir yandan açar».
Məzarımın daşı şəfəqlər saçar,
Məni basdırarkən elim Laçında.

10.X.1998

Cejna Newrozê
Serê Salê nû ye

Konê Reş
Cejnê Cejnê Cejnê
Xanê rok hat bejnê

Cejna newrozê ye
Serê salê nû ye

Va dar dipışkivin
Çiya dixemilin

Bi zer û kesk û sor
Bi riçinê wek por

Çük çivîk dixwîn in
Hêlîna datîn in

Dil lêdide bijen
Xwerist dibe bi ken

Mirov dibe rûgeş
Jiyan şêrîn û xweş

Cejnê Cejnê Cejnê
Xello rok hat bejnê

Cejna Newrozê ye
Destpêka salê ye

Cejna ji sed salan
Roja bav û kalan

Heydê keko rabe
Bi vê rojê şabe

Em dadin agire
Ser zinar û gire

Agirê vê rojê
Nîşana Newrozê

Derenge zû rabe
Tev dostêن xwe şabe.

Strana Newrozê

Bîst û yekê adarê
Destpêkirina buharê
Şaxên daran bişkîvîn
Ji kulîkîn sor û şîn
Newroze cejna salê
Şev û roj hat qîrâre
Rojên kevin hilatin
Rojên nû taze hatin
Rengê zemîn guherî
Şa bû, şivan û kerî
Newroze cejna salê
Şev û roj hat qîrâre
Xwîna mirov dijene
Pêre dil jî dikene
Keç û kurêne me kurdan
Bi şahî dîkin dîlan
Newroze cejna salê
Şev û roj hat qîrâre
Dibe dema evînê
Dil li ser dil datînê
Çük û çivîk dixwînîn
Hêlînêne xwe datînîn
Newroze cejna salê
Şev û roj hat qîrâre.

ZÖRDÜŞT VƏ NOVRUZ HAQQINDA

124 min peyğembərin sırasında Zerdüstün yeri, sözsüz ki, siyahida ən yuxarı sətirlerdədir. İndiyədək onun adı daha çox müqəddəs Avesta kitabıyla qoşa, sinxron çəkilib. Lakin, Zerdüstün irsi təkcə elə bu kitabla kifayətlənmir. Zerdüstün günümüzdək gəlib yetmiş mirasına həm də onun hazırladığı çox dəqiq astroloji təqvim də daxildir. Aşağıda biz sizlərə bu təqvimin tarixi, mənşəyi, xüsusiyyətləri barədə danışmaq istəyirik.

Orta əsr əreb məxəzleri Zerdüstün mənşəyi, doğum yeri barədə tərəddüb etmədən eyni fikri bölüşürler-o, Azərbaycanda dünyaya göz açıb. Əl-Biruni də bu fikirdədir, əl-Bələzuri, əl-Qəzvini, əl Həməvi də. Avestanın ən qədim parçası sayılan "Qat"larda deyilir ki, Zerdüst Turan tayfaları ərazisində doğulub. Sonradan vətənini tərk edərək Viştasp adlı bir hökmədarın məmlekətinə sığınıb. Uzun zaman onun himayesi altında fəaliyyət göstərib. Beləliklə ulu Zerdüst məhz Azərbaycan peyğembəridir. Yəni, belə deyək-Azərbaycan da peyğembərlər ölkəsi sayılı bilər. Peypəmbərlər isə, bildiyimiz kimi heç vaxt öz vətənlərində qəbul edilmirlər. Bu acı tale Zerdüst də təqib edir. 30 yaşında Zerdüst bir sıra silahdaşlarının əhatəsində (onların sırasında qadınlar da varmış) Eran-Vedjo adlı müqəddəs bir şəhərə yollanır. Həmin şəhər vaxtilə əfsanəvi Cəmşid tərəfindən xüsusi plan əsasında inşa edilibmiş. Soyuq qış şaxtalardan qorunmaq naminə ən nümunəvi insanlar, heyvanlar, bitki növləri və s.i və ilaxır məhz bu uzaq ünvanada qorunub saxlanılmış. İndiki dillə desək, görünür burası bir növ buğda, cins, toxumluq, damazlıq mərkəziymə. Orda, görünür həm də öz dövr üçün ən mükəmməl rəsədxana da yerləşirmiş.

Zerdüst peyğembər məhz həmin rəsədxanadan istifadə edərək öz mükəmməl astroloji təqvimini hazırlayıb. Uzun illər süren araşdırmalardan sonra alımlar həmin bu rəsədxanani indiki Rusyanın Çelyabinsk vilayətində, Arkaim şəhərciyində aşkarlayırlar. Şəhər çox qırıbe plan əsasında tikilib. Əslində bu dairəvi günəş şəhəri, canlı rəsədxanadır. Gündən səmadakı səyahəti, bu şəhərin quruluşunda dəqiq ölçülərlə təkrarlanır-millimetrinə qədər. Əslində, burda şəhərlə rəsədxana arasında elə bir fərq yoxdur.

Belə mükemmel dairəvi sxemləri, naxışları, gəlin, insan əməyinin məhsulu bilməyək. Adətən, yaz, yay aylarında bu cür düzənlilik ərazilərdə səhər vaxtları

"kürevi ildirim" adlanan möcüzəli təbiət fenomeni gəzir. Torpaq, yaxud taxıl, əkin zəmiləri üzərində mükəmməl naxışlar həkk edir. Nəinki Zerdüst zamanları, elə indi də oxşar naxışlar, bir də görürsən, hansısa bir əkin sahəsi üzərində aşkarlanır. Başlayır camaat arasında minbir şaiyə yaratmağa. Həmin dairelərin ortasındaki buğda sümbülünün keyfiyyəti həmişə kənardakılardan üstün olur. Alımlar bunu təbii seleksiya

rəli münəccimi sayılan aysor mənşəli Pavel Qloba, gələcək barədə öz proqnozlarını məhz bu təqvimə əsaslanaraq irəli sürür. İndi, Rusiyada elə bir samballi mətbuat orqanı yoxdur ki, orda Pavel Qlobanın astroloji proqnozları verilməsin.

Bu təqvim, 32 ili əhatə edən xüsusi qərinələrə bölünür. Hər il, bir heyvanın xassələrini özündə cəmləyir. Məsələn, martın 21-dən etibarən Porsuq ilə başlayır.

nümunəsi bilirlər.

Belə naxışların biri üzərində əfsanəvi Cəmşid, bayaq adını çəkdiyimiz günəş şəhərini. Arkaim inşa edir. Şəhər, göydəki günəşin hərəkət trayektoriyasını özündə tam əks etdiyindən əsl rəsadxana imiş.

Belə dairəvi günəş şəhərləri o vaxtkı Orta Asiya, Güney Ural ərazisində bir deyil, iki deyildi. Qədim türklər bu cür dairəvi şəhərlərə "qazan" deyərlərmiş. Mənəcə, indiki Tatarstanın paytaxtı Qazan şəhərinin adı da məhz həmin sırla əlaqədardır. Dövrünün bir çox alımları, o cümlədən ulu Zerdüst məhz bu cür oxşar ünvanlarda göy cisimlərini müşahidə edirdilər. Bütün bunların son nəticəsi kimi axır ortaya Zerdüst təqvim çıxır.

Zerdüstlüklə bağlı olan nə varsa indi xalqımızın alt şüuruna hopub. Yəni, bəli, biz indi, bu gün nə Avestaya bələdik, nə də ki, qədim zərdüstlülük ayinlərinə. Ancaq Zerdüst təqvimindən indi də istifadə edirik. Xüsusən, Novruz bayramının dəqiq vaxtını təyin edərkən, biz bəli, məhz bu təqvimdən yaranıraq.

Heyif ki, biz bu mükemmel təqvimini deyəsən azca unutmuşuq. Halbuki öncəgörmələr baxımlıdan həmin təqvimin tayi-bərabəri yoxdur. Müasir Rusyanın bir nöm-

Porsuq isə neynir? -dərinliklərə yuvasını qızıl ora əline nə keçdişə yiğir. Bu isə Porsuq ilini bank, maliyyə, xəzinə məfhumlarıyla, işarələriyle müşaiət edir. Yəni belə vaxtda bank böhranları, maliyyə silkələnmələri ola bilər. Porsuq rəmzi eyni halda keçmiş xatirələr, nostalji hissələriyle əlaqədardır. Yəni bu ildə biz nostalji hissələrini çox yaşamağa məhkumlaşmış. Xəstələrə belə vaxtda dərman deyil, müalicəvi ot kökləri yemək məsləhət görünür. Porsuq ilində emosiyaları gizlətmək məsləhət deyil. Onları mütləq açıq-əşkar nümayiş etdirmək vacibdi.

1920, 1952, 1984, 2016, 2048 illər Zerdüst təqvimində Porsuq illeri sayılır. Beləliklə, biz bu il 1920-ci il hadisələrini yenidən yaşaya bilərik. Yəni 1920-ci il 28 aprel hadisələrinin təkrarı, bir başqa şəkildə bu il bizi təqib edəcək. Zerdüst təqvimində hər bir rəmzin tam əksi də mövcuddur. Yəni, sən əger Porsuq ilində bu rəmzin qanunlarıyla yaşamasan, özündən küs. Bil ki, belə halda əks rəmzin-Köstəbək rəmzinin dəyərlərini təkrarlamaga məhkumsan. Bu ilin bizə nə verəcəyini bilmək istəyirsizsə, məşhur Britanya yazarı Ceyms Oruelin "1984" romanını diqqətlə oxuyun. Axi 1984-cü il də, eynən bu il kimi, Porsuq il olub.

Həmid Herisçi

Remza azayê ev roja evra,
Mizgînê didin bi agir hevra.
Suruşt jî şa dibe
Ku tê ev dem ,kat,
Girasê jînê Xudike heyat..

Gelê ku bindeste
Dijî bê sînor,
Jîyan jêra dibe
Çawa dojeh,gor.
Bedela azayê
Hertim xwîna sor,
Ew nay pêşkêş kirin
Dest tînin bi zor.

Ədalət Bədirxanlı
YAZ YAĞIŞI

EMİN və NİGARIN nişanı

Zümrümsi göyü qucar,
Hər dənəsi işq saçar,
Bulaqlara sarı uçar
yaz yağışı...

Nəzrinimin boyu bəstə,
Damlalara qoşar bəstə,
Nərgizlərdən tutar dəstə,
yaz yağışı.

Damcıların zərrələnər,
Eşq, məhəbbət səpələnər,
Emin, Nigar qürrələnər,
yaz yağışı.

Göy üzündən nur ələnər,
Ürəklərə eşq çilənər,
İki sevda qoñçələnər,
yaz yağışı.

Cəmənlərin bəzəyisən,
Çaylارının özəyisən,
Gülün bəzək- düzəyisən,
yaz yağışı.

İldirimlər caxmağında,
Yeri-göyü yaxmağında,
Göz yaşı tək axmağında,
yaz yağışı.

Cox baxmışam gədiklərə,
Äyaq dəyməz o diklərə,
Ürəkə gəzən əliklərə,
yaz yağışı.

Laçın qonub xeyallara,
Ömrüm dönüb suallara,
Yağır viranə yallara
yaz yağışı.

Bulud kimi lay axıram,
Zirvələrə hey baxıram.
Qəlbimi köz-köz yaxıram,
yaz yağışı.

Cırılıram qayalara,
Çevrilirəm röyalara,
Qarışıram ziyalara,
yaz yağışı.

Nişan günü,
Sənin kimi,
Sevinc dolu,
Göz yaşları!

Yaz yağışı!
Yaz yağışı!

16.03.2006

SƏMƏNI

Səmənisen nimçədəsən,
Süfrələrin bəzəyisən.
Bərəkətsən hər evde sən,
Bu ellərə xoş gelmişən.

Bir nimçədə qızlar dəni,
Əkibbecərirlər sən.
Ən istəkli əzizinə
Bayram payı verir sən.

Baharın ilk müjdəsisən,
Hər ürəkdə bir zəmisən.
Bol nemeti, bərəkəti,
Hər il özün gətirirsen.

Rəngi yaşıl sevdalısan,
Xonçalarda yer alırsan.
İncə beli bağlamışan,
Tam geline oxşayırsan.

Ele bil ki, nişanlısan,
Toy - büsata darıxırsan.
Hər il bahar sovgatını
Hamiya sən paylaysan.

Hamşı şamı ətrafına,
Düzüb sonra yandırırlar.
Pərvanələr şama gəlib,
Öz eşqini anladırlar.

Yola salır bahar qışı,
Hami dəmə qoyur aşı.
Kosa, keçəl şənlik edir,
Tamam olur ilin yaşı.

20.03.1974

BÊWAR BARÎ TEYFÛRÎ

HƏLƏPÇƏ FACİƏSİ HEC ZAMAN UNUDULMAYACAQ

Tahir Süleyman Hələpçə şəhidlərini ziyarəti zamanı

İRAQ KÜRDÜSTANINDA KÜTLƏVİ QƏTL

İyirmi səkkiz il öncə, faşist Səddam tərəfindən Hələbçə qəsəbəsinə atılan kimyəvi bombalar nəticəsində 5000 insan öldü, 7000 insan isə müxtəlif dərəcəli sağlamaz yara aldılar.

Hələ İran-İraq müharibəsi zamanı irqçi Baas partiyasının rəhbəri, İraq prezidenti, diktator Səddam Hüseyn I Dünya müharibəsindən sonra BMT-nin qadağan etdiyi "Sənf", "Tabun", "Sinir"-adlı kimyəvi qırğın silahlarından istifadə etmişdir. Qadağalara baxmayaraq o, 1984-cü ildən, İraq Kürdüstəninin müxtəlif şəhər və qəsəbələrinin bombalayan zaman həmin bombalardan istifadə etmişdir.

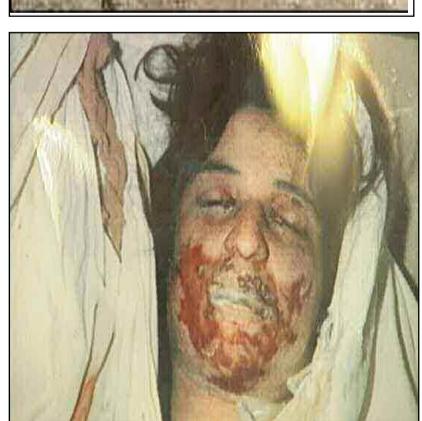
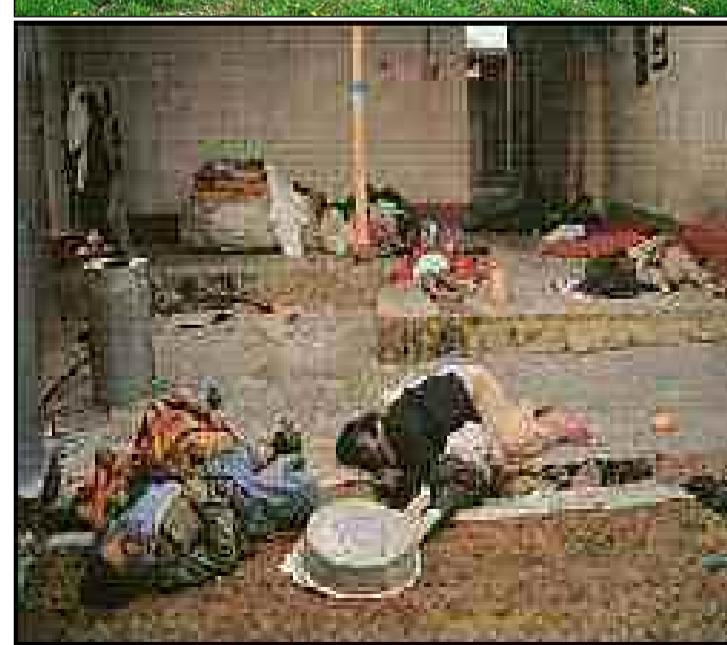
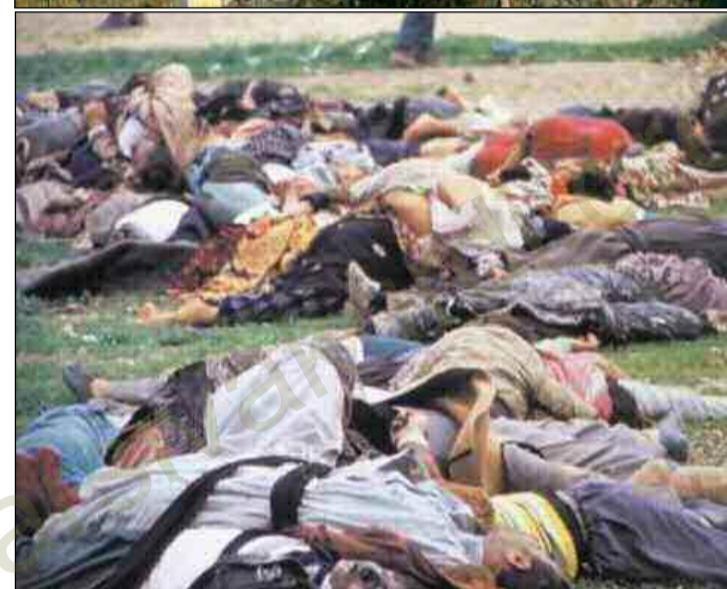
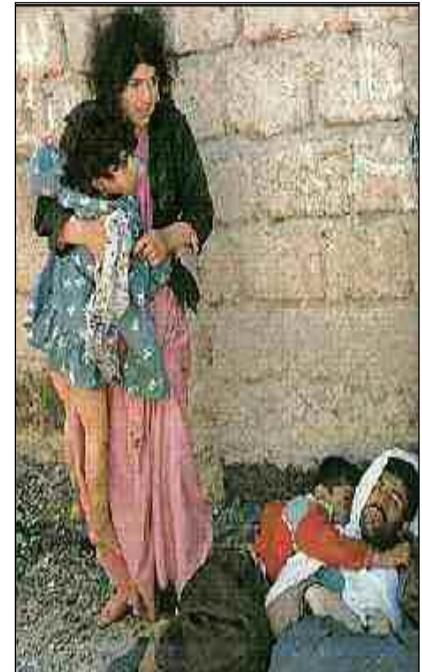
1988-ci ilin martın 16-da xalqın Novruz bayramına hazırlaşlığı bir zamanda, gözlərini qan tutmuş faşist Səddam, Kürdüstən Hələbçə, Hurmal, Dauçayla, İnar, Sirva və Şexuasan yaşayış məntəqələrinə kütləvi qırğın bombaları atdırılmışdır.

Təkcə 70 000 dinc əhalisi olan Hələbçə şəhərinə atılan kütləvi qırğın bombaları zamanı 5000 insan olmuş, 7000 insan isə müxtəlif dərəcəli yanq yaraları almışdır ki, onların müalicəsi yoxdur. Nəticədə minlərlə uşaq, qadın-qoca cəsədləri ilə ölü bir qəsəbəni andıran Kürdüstən Hələbçə şəhəri II Dünya müharibəsindən bu yana ən dəhşətli vəhşiliyə bir səhnə olmuşdur. Vaxtı ilə dünya ictimaiyyəti faşist Səddama qarşı tədbir görsəydi, çox güman ki, nə Hələbçə qətliyamı, nə də sonrakı müharibələr baş verməzdi.

Gec də olsa bu gün ABŞ-in prezidenti və dünya ictimaiyyəti qatil Səddam Hüseynə qarşı qəti qərrara gələrək qaniçənin rejimini dəyişdilər. Faşisti, özü hazırladığı və on minlərlə günahsız insanları asdıği dar ağacından asdırılar. Əgər sistem dəyişilməsəydi çox güman ki, ölkəsinin vətəndaşlarına qarşı kütləvi qırğın silahı işlədən vəhşi, yəqin ki, bundan qatqat güclü kütləvi qırğın silahları qonşu dövlətlərə qarşı da istifadə edə bilərdi, belə zəhmətin qarşısı dünya ictimaiyyəti tərəfindən vaxtında alınmalıdır!

Sonda mübariz qəhrəman kurd xalqı, İraq parlamentinə Hələpçə qətliyamını soy qırıq kimi qəbul etdirdi.

Bu bayram günlərində dünyanın bir sıra demokratik ölkələri, Hələpçə qətliyamını anır və Suriya kimi Novruz bayramını qana boyayan ölkələri isə lənətləyirlər.

H E L E P Ç E T U C A R J I B İ R N A C E

Sala 1988-ê 16-17-ê adarê, dema ku gul û sosin hawîldor xwaşbûn dikirin û bihar bi lez berbi Newrozê va diçû, dîrok carek din vegevîya ser bextreşîya kurd. Pelên darê hêşîn di nav xwînêda "xemiland", xwîn barîya bi ser jîyana kurdayetî va. Belê, ev ne yekem car bu ku gelê kurd, ketibû binê gullebaran û tîr barana dujmin, zar û zêç, pîr û çîwan, jin û mîr, bi kurtî hemu heyber û jînîyêna xwezaya bajêrê Helepçê li ber çavê dost û neyar, di naverojek sayî û aramda, di bin bombevîn kîmyayî yên Seddamê rûqîrêjde, kûtayî bi jîyana xwe dida. Esmanê hêşîn, ji firîna firokan toz û dûmanek sor direşand, jehrê bi ser rûyêna mirovîn bê gune û bê suçva, wekî tavîyêna baranê dibarîya û gelêmeye bê kes yek bi yek li Helebçê bi ser axa sarva, diwergerîya û axrîn nefesa xwe dida... Xopan bû, tofan bu herder, xwîn wekî lehîya avê di nezaranda diçun xwar.

Kurdistan tu carî li bin darê zulmê star nekirîye. Gellek caran li hinberê zordarîyê gelê kurd bi mîrxasî rawestîyaye û ber xwe daye. lê dujmin firsend û mical nedaye ta ku pîrsiyara kurdî di zîrûfîn aşîfîane de bête safî kirin. Dewletê dagirker mixrîkêna nav beyna xwe da, carcaran dev avîtine hev, şer û qirêna kîrîne, lê ev şer û qelasîya wan her li ser axa derbas bûye. Ji vî alîva kurd hatine kuştin û welatê wan pêpez buye, ji wî alîvajî dîsa her kurd telef bune. Li dawîyê di şerîn navbera du desthelat-darê dagirker da ha kurdâ xisarê titine. Kî ji wana di şerda têk çû bê dîsan, di palêk de, di babeta kurdayetî da serkevî hafîye hesavkirin. Di şerê Iran û Iraqêda jî, kîjan têk çûbe bila here kurd bi xwe divî şerîda herçend bêlî jî bin dîsa xisar kîrîne û welatê wan ketîye ber bombebarana dujmina.

Ev cara yekemîn nebû, ku Seddamê hov êrişa hewayî bi ser gelê kurdva dianî. Ev kîn û rik û xezeba rîjîma nijatperesta Iraq, ji mîjêve tê berî çend sala wan dîsa bomba napalm avîtibû Kurdistana Başûr û dîsan bi hezaran kurd bibûne penaber û ji bona sitarekî bi ser av û şetan va ketîbû. Kurd ji bona starê wê demê xwe avîtibûn tor û bextêna Iranîyan. Her çend bizanîya ku Iran jî ne doste, lê çawa bikirana mefer tunebû ji bo starê cîyê herî nêzîk Iran û Kurdistana Iranê bu. Kurdistana Iranê wê demê di bin bandurîya rîjîma Iranêda maye. Bi hezaran mirov hatibu kuştin, nêzîk 3000-r malbat têk çûbû, mal û xanî û debar hemî ji ber bombebaranê wêran bibu, gelo gunê kurda ci bû? Kurda xwe li dijî êrişa diparast û ne dixwastin ku ser welatê wan xopan bike.

Di sala 1988-a Seddam li ser yek êriş 75-c navçeyen Kurdistanê kir. Ev êriş bi balafrî û frokê hate kîrîne, bar û avêjîn wan jî jehrîya kîmyayê bu.

Bingehê pêşmergê navçê Zaxo LEQ-a 1-ê, bi erdêra bû yek. Kurdan nekarin xwe li himberî cekêna kîmyayî ragîrîn. Wê roja reş, nêzîk 10 000-r kurd hatine qelandin û kuştin, wekî 20 000-an jî birîndar bun û ewêne din

tine Turkîyê û Iranê. Sere ewil Turkîyê sînorê xwe girt lê paşê dît ku badilhewaye, kurd kurda li devra nahêle, sînor vekir û ji sed hezaran jortir kurdêna Iraqê hatine Turkîyê. Birçitî, neçarî, bêdermanî û tezîtiyan

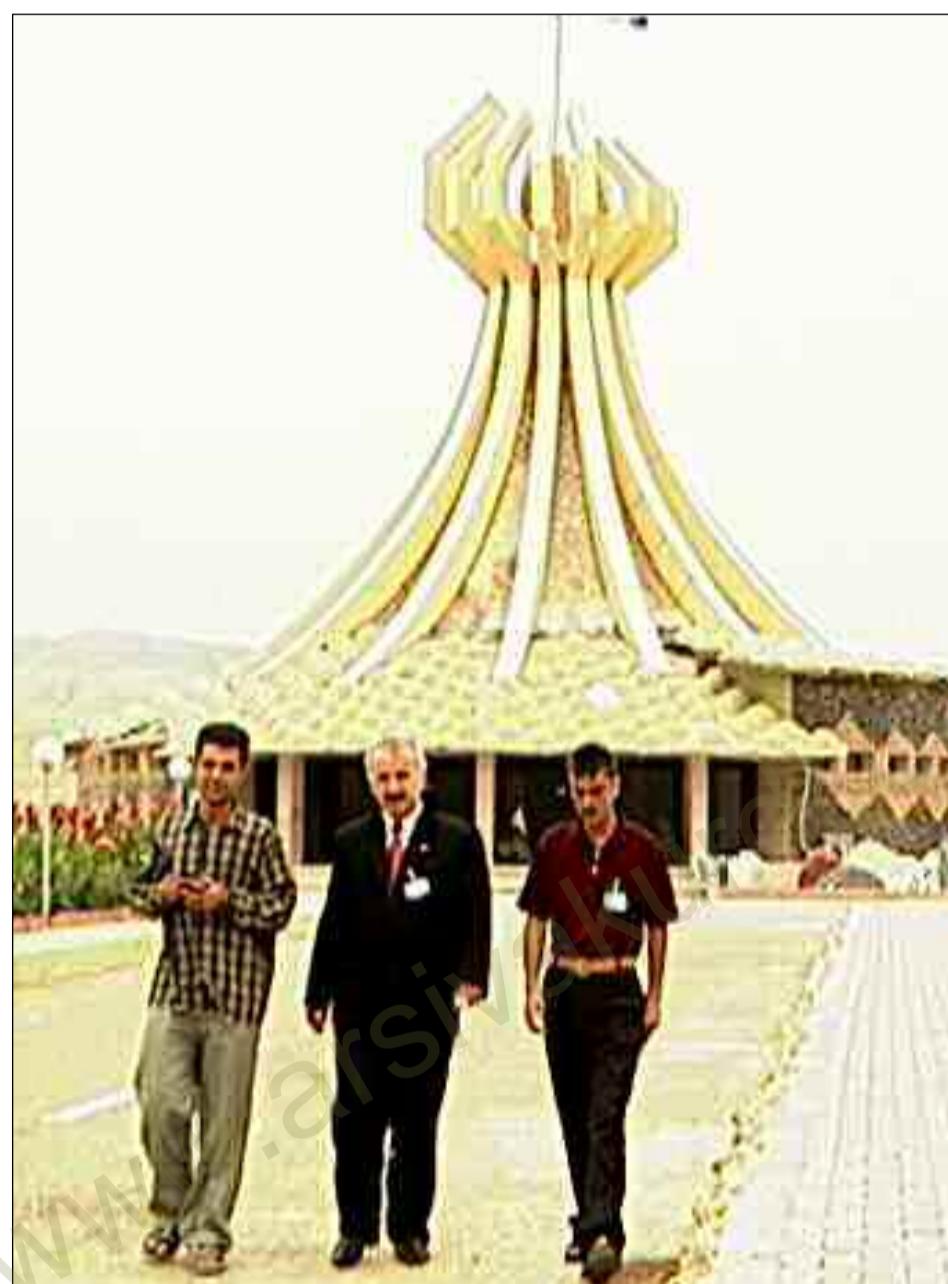
hate dîtin ku, kurd divê, dost û dijminen xwe baş ji hev cuda bikin. Di hemû perçeyen Kurdistanê li ku derê dibe bila bibe, dema ku leyzek li ser çarenusîya kurd bê leyîstin, rîexistin û sazumanen kurdewarî hev her tim baş agadar bikin û ji hev bi xeber bin, piştovanî û piş kirîya hev bikin.

Vaye çendin care ku dijmin bi ser kurdada agir dibarîne, sedem ku nikarîne li cîhanê dengê xwe bilind bikin, kesek xwe negîhandîye hewara kurdan. Gelek car dujmin kurd bi xwe berdaye hev û ew xwe daye alîkî temaşa şerê brakujia kurdâ kirîye. Hêzîn welatparêzen kurd jî bi dijmin xapîyane dest avîtine pêşîra hevdu û li dawîyêda doza Kurdistan bê hêz û bê deng maye. Gelek kurdêna xwaîn û xwefroş jî mafêna kurdayetdî firotine dijmin û bi rûreşî li gel dujmin cî gitine.

Di hemû beşen Kurdistanê de, dema pirsa kurdî hatibe holê, hemî rexen dijmin bi hevra yek dengî kirine û li dawîyê xwaşbinyek mirovatî ji, Kurdan re nasnekirine. Her wuha dewleten dijî maf u azadîya kurdan, her daîm, di nav xwe da gelek peyman û destbirakîya dizî û eşkere danîne. Wekî tê zanîn di dîroka kurdan de gelek caran çar dewleten dagirker alîkarîya hev kîrîne û her tim hevkar bune. Dema ku tevgera kurdî li beşekî Kurdistanê pêşve çuye, nêzîkayî li edlahî û azadîye kîrîye: pêra û xof ketîye dilê wan zordarê beşen din. Ewana xwastine ku kurd her tim bindar bimînin.

Her yek ji wan xwîn û heynâ kurdâ bi hêsanî bimêje. Ew di nav hevdu ji hev bi xeber bune; lê pir mixabin ku kurdan firsend û mical netîtiye ku ew ji di nav xwe da şêwr û mişawirayek daynin, yekîtî û hevkarîyek çekin û cîhanê deng bidin. Dîyare xêra dujminen kurdâ ji kurdâ ra tune ye. Yekem dostê kurdan, pêşîn kurd bi xwe ne. Kurdistan hemî beşen Kurdistanê birayê hevin û girînge her kesek ji bo azadîya Kurdistan di mercen xwe yên taybeti de serbixwe be û gerî kurd, di beşê xwe de ber bi rizgarî edlahîye ve bibe. Helepçê, wekî Hêroşîma û Nagasakî bû. Di serdemâ iro de, ev buyer li ser navê mirovahetîye rûreşîyek mezin e, súçek girane. Bona wêjî Seddam û hevkarîn wî di dadgehê hatin dadi-gekirin û caze dardakirinê emelên xwe "şûştin". Gelê kurd û dosten wî tu carî Helepçê ji bîr nakin. Kula helepçê zû bi zû ji dil naçe. Hêvîdarin ku ne kurd tenê, lê hemû gelên cîhanê carek din mirovkujiyek wiha nebînin û li çar alîyê cîhanê aşîtiyek pêt bidamezrandin.....

Amade kir: Tahir Silêman

Tahir Silêman zîyareta Helepçêda

jî ku jimara wan digihîste bi sed hezaran, li çar alî bela bun hewarîya xwe ji hemu cîhanêra beyan kîrîne.

Ew weşeta nedîfi, dîyare wê çendîçend sal wê bîra meve, û wê bê neletkîrin. Ev qetîyamek, mrovkujiyek gelek mezin bu. Lî bê dengî hertim û hertim besê kurdaye kesî guh neda dengê nalîna zarokêna kurd. Seddamê faşîste xwînxwar dixwast ku gelên kurd ceza bike. Bi rastî jî ev ceza gellek giranbu. Wî dixast ku li ser axa kurdan navçeyeke vala û taybetî pêk bîne. Çekdarêna kurd serê ewil vî navçeyê bombebaran kîrîne bernedan û bi qederê karîna xwe li ber xwe dan. Lî, ji heft bes arteşen Iraq sê beşen wî di vî opérâsionêda besîdar bibun û ev hêz jî qabil nebû ku bi hêsanî têkhîre û bişkê. Cehşen hindur jî li pişta arteşen xwînrêj li dijî gellîn xwe şer tikirin. Pêşmerga ji alîyekva jin û zarokêna kurd ji ber vê wehşetê direvandin, ji alîyek dinva jî, bi cekêna destane li himberê debabe û frokeyen rîjîma nijatperest şer tikirin.

Kurdêna Helepçê vî alî, wî alî, bi perîşanî û bê kesîyêda revîn xwe spar-

wan bi çi wekî mirovan jî rîjîma Turkîyê ru neda wan. Her wek ku dîlîn şer bûn bi grew hatibûn girtin. Li Mêrdîn, Diyarbekir û Mûşê bîneçîyêna sitarê nîşan da û çend kon û hînek xwarin û wexarin da wan, tu heqek penaberî li kurdanra nas nekir. Kurdêna hatî di kanpêna xweda her wek hêşîr û dîla di nav neçarîyêda xwe ji bombêna kîmyayê parastin. Lî bextreşîya kurdâ li vir jî domand. Lewra gelek car hêzîn ewlekarîya Turkîyê jehrî û dermanê mirinê avîtine nav xwarin û vexwarina kurdan penaber û her weha serok û pêşmergêna hatî bi dizî û xef-xef dane rîjîma zordesta Iraqê. Mixabin, ev hemû hovîtî û qirkirin bin çavê cîhanê didomîya û kesek pêşî li vê rewşa xerav û ne mrovî nedigirt. Denk, ji bîr û raya cîhanê û bi taybetî ji hêzîn pêşverû û dêmokratîn Turkîyê jî dernediket.

Kesî li halê kurda nedipirsîya

Bi rastî jî, buyera Helepçê kezîyake gelekî mezine. Careke din

Newroz cejna dîrokîye

Bêwar
Barî Teyfûrî

Di nav gelên rojhilate nêzîk û navînda gelê kurd yê herî kevnare. Kurda di dîroka van herêmarda dewseke (sopeke) berbicav hîstine. Ev gelê kevnar û mîrxas kareke mezin daye çand û dîroka gelên cuda û pêjdaçûyîn, dewlemendbûna kultûr û menevîyata wanda roleke girîng leyîstîye. Dibêjin gelê bê çand bê kesayete. Her cejin, merasim, urf edet nexsêke çanda gele, him jî pareke bingeha çanda netewî ya dîrokîye.

Her gel jîyanêda anegorî menevîyata xwe çanda xwe çêdike. Cejin, merasim û li vanava girêdayî erf-edetên cuda-cuda di pêş ketina çanda netewî û cîvakî da roleke geleki mezin dilizîn. Di van cejin û merasimênda helwesta mirovan dereqa jîyanê tê xuya kirinê. Heyam tê dubuhurin hinek cejin, eydîn kevn an wêneyên xwe dugeherin, an jî ji

Каждому курду понятно, что это начало Нового года. Каждому русскому тоже станут понятны эти слова, если он прислушается и услышит, что "нав" - это новый, а "ruz" или "рож" - это Солнце, та самая "Жар-птица", за которой часто охотятся в русских сказках. Сегодня она приходит сама. Наступает новый год. Мы как будто бы отстаем от других народов, поскольку все уже отпраздновали наступление нового года, а у нас он приходит даже позднее, чем в Китае, в момент весеннего равноденствия - 21 марта. Мы сохранили этот обычай, насчитывающий многие тысячи лет от наших предков. Он прост и понятен, пришла весна, начинается новый год с его заботами и радостями. Почему мы, несмотря на то, что в нашей жизни случается многое, и, к сожалению, пока еще много трагического и печального, радуемся этому празднику. Потому что нельзя иначе встретить возвращение солнца, весну, начало полевых работ, пробуждение природы.

Эта весна для нас не только трагична, но и полна надежд. Курдам удалось прорвать многовековую блокаду и заявить о себе в полный голос. Победа демократии в Южном Курдистане, где курды сумели наладить нормальную жизнь, дает много. Она показывает, что курды выстояли, несмотря на все испытания, когда мы как народ иногда были на грани исчезновения, когда против нас проводилась, а в таких странах, как Сирия все еще проводит-

bîra gel dertêñ. lê hinek cejin, eyd jî hene ku çiqasî jî dem bêñ derbazbin jî ewana di her demida terî jîr dimînin û bi coşıya gur, bi heytehol têñ qeyd kirin. Jî van cejnan yek yê heyî kevnar cejna Newrozêye. Ev cejin ev çend hezar sale bandorî li ser menewîyata mirovan û gelan dike.

Newroz di dîroka gelê kurdda jî û jîyanâ wanada jî bi gîfîkî kurt jîana kurdanda dewseke hêja gîrtîye û digire. Cejnen ku bi qederâ gelanya, bi rizgarîvê, soreşevâ, têkilîyêñ wan hene, an jî wanva girêdayîve (di alîyê gelanda bi) di bîranîna wanada timê dijî, an jî derbazî jîyanâ wan dibe her dem bi hub û hîzkirin, bi şadîmanî bi coşıyeke alavî tê nitirandin û parastin.

Newroz di efrandarîya gelê kurdanda cîkî pir bi rûmet û siyanet digire. Newroz jîyanâ meda sembola serhîdanê û bûyîna azadîyê, nîşana rîzgarîyê. Newroz destpêka buharê, vejîna tebîtê (siruşt), silava jîyanâ nû û vemirandina sîtemêye. Newroz emrekî bi rûmete, wekhevîye, nêt û meramîn qencin. Newroz-altindarî û parastina mafen mirovan û xwesteka mirovalîyê. Newroz-cejnek dîrokîye. Cejna şehîdane. Newroz-salnama kurd û Kurdistanêye.

Dîrok dide kîşê di berî heyamê me hukumdarên Assûriyayê li ser axa Kurdistanê û li rojhilate da hetanî 400 salî hukumdarî kirine. Berî zayînê 612-salê 2610 sal berîya me 21ê adarê bi serwîtiya mîrxasê lêgêndar Kava xaka Kurdistanê û gelên rojhilate jî bin bandor û dagirkirina Asûriyan têñ azad kirinê. Dû vê altindarîyêra dewleta kurd a yekemîn Mîdiya tê ava kirinê. Jî vê bûyerê şûnda her sal 21-ê adarê tê hesavkirin çawa destpêka edlayê, biratîyê, emrê şâ û aza, roja nû.

Bi kurdî nohroj-Newroze. Bi navê Newrozê girêday gelek lêgênd û cîrok hatine gotine. Jî van lêgêndan yek jî bi navê hedad û engal Kavayêva girêdayîye. Navê Kava sembola azadîyêye li Kurdistanê de. Lêgênd weha destpêde.

... Wextekî li Kurdistanê de bi navê Dehoq hukum darekî zâlimî, bê bext hebûye. Ew gelekî qeddar bûye, hertim bobelat anîye li serî binelfiyêñ Kurdistanê. Rojekê li ser milê wî sîtemkarî du damarê wek mer şîn dibin. Çiqas hekîm û loxman derman çê dikin ku evî hukumdarî devxwîn jî ve zezabê xelazkin. Lê car wî nedibû.

Dawîyêda hekîm û loxman dicivin (beşter) biryar dikin ku hero mîjîyen du xortêñ kurd bidine wan meran ku

bû. ewî bi hesina mirov çêdikir. Kava heyât zarê xwe qurbana Dehoq dabû. Lê vêcarê yê dawîyê ê neha nadî Miqabili Dehoq û bê xwedê cînar û gundiyan beşter dike sozê xwe dikin yek êrîsi li ser quesira wî dikin. Kava çakûcê xweva serê Dehoqê xwînmêj diperçqîne û wî dukuje, leşkerê wî tar-mar dikin. Kava quesra wî zulmkarî de rûdinê dibe hukum dar. Gundî hev dicivin. Kava dibêje: - Îro şûnda li welatê me wê xwîn nerije kesekê sîtem nebîne. emê dewletek, jîyanek nû serrastkin agiran vêxin, govenden bîşînîn bila roja îro, bîst û yekê adarê roja cejnâ be, roja undabûna zordestîye be, destpêbûna emrê şâ û aza be, rînîşa rîzgarîye be Newroz.

Ev lêgênd jî kûraya dîrokê tê.

zirarê nedine hukumdar û wî nexwin. Wê rojê şûnda hero du xorta dukujin mîjûyê wan didine mera. Bineli, gundi di dest wî zâlimî tenegezar dibin.

Rokê dîsa mirovîn wî qedarî têñ ber derê Kava ewladê wî dawîyê dixwazin. Kava mirovîkî hunermend

Lêgêndê da rastî heye. Qewimandin li ser rastîyê, heqîyê hatîye efiandin. Ew rastî îro jî li ser axa Kurdistanê dido me. Gel dijî merê çar ser şer dike. Geç û xortêñ niştimanê bi laşen xwe agrê Newrozê gur tikin û ronayê, azayê di gelî bindest ra tînîn. Îro agrê Newrozê

dilê hemû kurdê welatparêz de vêdikeye û zûtirê li welat agrê azadîyê vêkeve. Belê Kurdistan bi xwîna şeîdanva çêdibe û em her kurdê û namûs şerefeke mezin dikişînin, serkeftin dixwazin û dibêjîn: "Heta dîbî cêleka 40 salî bibe boxê rojekê" an jî "Mirina bi şeref ji emrê bindest çêtire". Belê, heqê kurdan tune vî şerî bidin der. Îro em bi ruhê xwe, bi ramânê xwe, bi nefesa xwe, bi xwîna xwe êrîsi ser merê çar ser dikin, em rîça Kava didimînin. Hesreta me, daxwaza me, ola me, bawerîya me Kurdistanê. Kurdistan gazî dike, hîvî dike, gelê kurd xwe timê pêş dixe, jîyanêra dimeşê û dîroka xwe bi xwîna xwe dinîvsîne. Bi bawerîke mezin jîyanâ xwe didomîne, çandeke nû çêdike, li dîroka mirovahîyê belgeke nû vedike, belga qehremanîyê û vê belgê bi xwîna xwe sore getrancha dix-emiline. belê, îro kurd cejna xwe bi xwîna xweva pîroz dikin. Nêzîkî armancê xwe dibin. Agrê Newrozê dişuxule. Ev agir ese ê bibe meşel di welêt. Em kurd bi bawerî hîvidarê wê roja aza û bi rîzin.

Ew rojê bê...

Ez bawerim ew rojê bê,
Ew qezenza şéidane.
Hêşrên cavêñ dayikane,
Ew hesret û armanca mîlyonane.

Ew bawerîya Mezîlûm Doxan,
Ew daxwaza Rewşen, Alkan.
U rînîşa şéidan,
Ez bawerim ew rojê bê.
Ew hesret gelêmeye,
Ew xelata şerêmeye.
Ew qezenza şéidane,
Ez bawerim ew rojê bê.
Ew rojekê aza nuhe,
Ü rojekê pir bi rîze...
1996.20.3. Barî Teyfûr.

Сегодня мы празднуем Навруз

ся, политика открытого геноцида. Выборы в Ираке показали, что, когда завоеваны условия для свободного волеизъявления, курды способны стать и уже стали мощной политической силой, хорошо знающей свои национальные интересы и добивающейся их настойчиво и последовательно.

К сожалению, в таких странах, как Турция, Иран и Сирия, из этого сделали негативные выводы. Это не обрадовало правящие элиты этих стран, а обеспокоило. Прежде забитые курды, не только борются, но и добиваются своих прав. Пример Южного Курдистана не только обрадовал и вдохновил курдов, но и насторожил и обеспокоил их противни-

ков. Они боятся, что курды, составляющие в этих странах многочисленное население, добьются своих прав и станут играть ту роль, которой они заслуживают. В Сирии усилились провокации и преследования курдов, что проявилось в событиях в Камышлы 12 марта 2004 года. Сегодня войска, которые Президент Асад вынужден убивать из Ливана, направляются в курдские районы Сирии. Смысль этих действий хорошо понятен курдам. Это прямая и очевидная угроза. Вместо того, что признать права курдов и уважать их с арабским населением Сирии, отказаться от политики дискриминации курдского населения, они

усиливают репрессивный аппарат.

Но время прошло, наступление свободы, как и весенний возврат солнца, не остановить. Чем сильнее сирийские чиновники цепляются за свои привилегии, тем меньше у них шансов сохранить свою власть в стране, тем скорее они будут вынуждены повторить судьбу своих коллег из иракского отделения партии БААС. Более продвинутыми оказались власти Турции, которые ради того, чтобы вступить в Евросоюз и получить преимущества принадлежности к Европе, идут на реформы в сфере межнациональных отношений, хотя делают это неохотно и с затяжками. Курдам в Северном Курдистане непросто отстаивать свои права. Но это стало можно делать политическими методами, хотя еще недавно турки понимали только силу. Сравнительно медленно происходят изменения положения курдов в Восточном Курдистане, но и там положение дел меняется к лучшему. В этот праздничный день я хотел бы сказать, что еще десять лет назад, многое из того, что курды имеют сегодня, казалось невероятным. Свобода ускоряет свой бег. Сегодня она бежит к нам на встречу, а не от нас.

Если раньше приходилось воевать с врагами, то сегодня все

большее значение имеет для нас уровень культурного и экономического развития. Мы завоевали свободу на части территории своей страны, часть курдов свободна. Но свободы ждут и других частях Курдистана. Кроме того, в Южном Курдистане нужно сделать жизнь народа процветающей. Повсеместно, везде, где живут курды нужно объединяться, повышать культуру курдского населения, восстанавливать свою литературу, историю, создавать свое кино и делать многое другое. Наш народ никогда не сидел, сложа руки, многое делалось и раньше, но сегодня у нас есть стимул делать все это с удвоенной, утроенной силой. И это можно и нужно делать везде, не только в Курдистане, но и здесь в России. Сегодня каждый может внести свой вклад в рост моци Курдистана. Это радость работать на себя и на свою родину. Если мощно поднимется Южный Курдистан, свобода скорее придет и на остальные земли нашей родины.

Да здравствует Курдистан!
Пусть Навруз принесет счастье всем народам!
Пусть будут счастливы все народы, дружественным курдам!

Бари Тайфур

Bila tu kes hemberî gel nebe asêgeh

Xwandevanê hêja, Mamoste Metleb bona gellên xwe, kar û xebateke berbi çav kir, jîyanaxwe danî ser pêşvaçûna gelên kurd. Lê felekê ew bê wede bir.

Mamoste roja dewata pizmamaxwe, li dewatê çavê xwe jîyanêra girt. Raste ew çû ser dilovanîya xwe, lê gelek armanc nêta wîda hebû biqedîne. Lê felek mecal ne da wekî ew bîgêhêje armanca dilê xwe.

Pirseke kal û bava heye: "Divê meriv heye ji malê diçe lê meriv jî heye ji êlê diçe". Belê Mamoste Metleb ji êlê çû.

Rehma Xudê lêbe.

Gelî xwandevanê hêja, di sala 2006-a mamoste Metleb bûbû mîvanê nivîsxana rojnama "Dîplomat"-ê. Wê demê me hevpeyvînek ji mamoste hildabu, niha em wê hevpeyvînê radigîhînine we.

Mîvanê me Metlebê Çolîye, ew sala 1962-a Komara Nexçivanê, gundê Sûsê hatîye dinyayê, Zaningeşa Êkonomîyê xitim kirîye, zewicîye, sê lawê wî hene. Niha serokê Avtonomîya Kurdên Moskvayêye.

- Kek Metleb, cara ewîn hûn bi xêr hatine nivîsxana rojnama "Dîplomat"-ê.

- Spas dikim û zef şame, wekî hûn li Azerbaycanê rojnameke kurdî, rûsî û azerbaycanî ser navê "Dîplomat"-ê diweşînin û himji we nivîsxana wê amade kirîye. Boy vê yekê ez wera pir eferim dibêjîm û vê xebata pîrozda ji wera serkeftinê dixwazim.

- Kek Metleb, hîvî dikim derbarê jîyana xweda hinek agahî bidine xwendevanê rojnama me.

- Ez sala 1962-a li komara Nexçivanê, gundê Sûsêda ji dayik bûme. Ew gunda gundekî nase, nivîskar û helbestvanê kurdayî eyan Elîyê Evdilrehman derbarê wî gundîda romana xweye "Gundê Mêrxasan" nivîsiye.

- Hûn bi kîjan armancê çûme Moskvayê û ci karê dikin?

- Binelyê gundê me hemû kurdbûn, pişti kutakirina dibistana navîn, ez çûme eskerîyê. Dû wêra hatime Moskvayê. Di ûnîversîtetâ Êkonomîyêda hatime pejîrandin û min ewa xitim kir.

1991-ê salê vîrda min dest pêkir, bi pîrsîrêkîn kurdanva mijûl bûm.

- Kek Metleb, parîkî derheqa kurdên Nexçivanêda biaxîfîn, çend gundên wana hene, rewşa wana çawane?

- Bi gorîya min li Nexçivanê vê gavê anegorî bist û bênc-sî hezar kurd dijin, wedê dewleta Sovêtî gellek kurdên me assîmle bibûn, nasnama wanda pirsa "kurd" nehatibû nîşandayîn.

Lê yên xwe "kurd" dabû nivîsarê jî pirbûn, kurd nêzîkî bîst-sî gundanda, usa jî bajarê Nexçivanê xweda jî jîyanê dikin.

Pişti hilweşîyana Sovêtî rewşa kurdan pir xerab bû. Ji wana gellekan barkirin, berê xwe dane dewleta Rûsîyê, Asîya Navîn û hetanî Sîbirê çûn. Naha Nexçivanêda kurd kêm

mane, ew jî bi heywan xwayîkirinêva mijûlin.

- Hûn çendê salê li Moskvayêda cîwar bûn û ser pîrsîrêka gelê kurdva kîngêva dest bi xebatê kir?

- 1982-da ez çûme Moskvayê. 1988-ê salê li Moskvê bi serkarîya Mehmedê Silo me assosasiya kurdan damezirand, navê wê jî danî "Yekbûn". Wê saziyêda 21 mirovî kar dikir. Hetanî 1991-ê salê karê me dom kir, ji dervayî welêt heval jî hatin, tevî me bûn. Kek Tahir, ne tê bîra min, hûn jî wan civînada besdar dibûn. Hûn jî wan bûyara zanîn.

- "Yekbûn"-ê hetanî kîngê berdewam kir û çima hate teribandin?

- Wê gavê ji serokatiya dewleta Sovêtî mera gîlî dabûn, wekî yê kurdanra Avtonomîyê bidin, hela serbarê serda komissiya jî hatibû çêkirin, serkarê komissiyê Sokolov bû. Ji me kurdan jî wê komissiyêda ci digirt. Lê yekîfiya kurdan xwe hevdî negirt, kesî gurra kesî nekir, her yekî digot "ez". Ji ber wê jî, ew saziya belabû. Pişti wan bûyaran me çend konfrans jî derbaz kir, hezaranya kurd hatine meşan, dîsa boy tunebûna tifaqîya me tu tiştekî berbiçav nehate stendinê.

1994-ê salêda Yekîfiya civaka kurdên Hemûdunayê hate damezirandinê. Xêni vê yekê "Civaka kurdan" yê komarêن Yekîfiya Sovêtî berê hate çêkirin.

- Çend endamên wan saziya hebûn û armancâ wan ci bû?

- Yekîfiyêda danzde mirov ci digirtin. Bi rastî em ewqasî karekî berbiçav jî nakin, lê ci pîrsîreka gel hebe em alîkarîyê didinê.

- Li Rûsîyê çend "Avtonomîya" kurdan heye û helaqetîye we çawane?

- Ez berpirsiyârê "Avtonomîya" kurdên Moskvayême. Xêni wê li Tambovê, Saratovê, Nijîn-Novgorodê, Krasnodarê, li rîspûblika Adigeyê jî "Avtonomîya" kurdan hene.

Metlebê Çolî Osmanov

- Ci helaqetîye we û yên Rêspûblikên Sovêtî berê heye?

- Ya rast, ez şaş mam, wekî we rewseke awa ava kirîyê, ew rewşa we saz kirî, bi rastî qet bal me-li Moskvê jî tune.

Lê gellekî xemgînîyê dikşînim û ber xwe dikevîm, ku Navenda Çanda Kurdê li Bakûyê, kîjan, ku ji alîyê dewletê hatîye damezirandinê tu karê nake, çend caran ez bi xwe çûme wura, min derî dadayî dîtîye.

Lê iro roja rehetîyêye(bazar), nenihêre vê yekê, hûn dixebeitin. Ez dibînim mamocta Egît, Nerîman, Xweşnav, Ramîz, Vîdadî, Refayîl, Akîf, Nîgar xanim, xwendevan Îsmayîlê Tahir, Rasîmê Têmir rojnamê amade dikin. Ji boy xebata we, ji wera zor spas divêjîm. Ev xebata we hêjayî xelatên bilindin. Pêwîst bû, eva xebata Navenda Çanda Kurd bikira

- Hûn derbarê wê çandêda dikarîn ci bêjîn?

- Ez zanim, wekî serkarê çandê Kamile. Berê dîsa pir-hindîkî helaqetîyen me hebû. Rojnama "Dengê Kurd" du meha, sê meha carekê derdiket. Lê naха ewa jî tune. Vê carê hatinê dîsa min dit, ku wê çandêda tu kar nayê meşandin, navê wê jî ji ser dêrî hildane, timê dadayîye. Hurmetâ min mamoste Kamilra heye, lê tu kesek boy pêsta çûyîna çanda gelra tengasiyê gerek çeneke. Nikare karê bike, bila here mala xweda rûnê, gel ji nava xwe xebatkarekî jêhatî, serxwe bibijêre.

Yek jî ez nizanim mirovîn bi zimanê kurdî nizane çawa dibe serokê Navenda Çanda Kurd da? Mirovîn mala xweda bi zimanê dê nikaribe biaxîfe, wê ci bide millet..? Mamoste Kamil ser vê mijarê kûr nebe jî, sîvî bifikire wê baştirbe. Ev pîrsî min digîhîje wan mirovan, kîjan kû ji kurdayetîyê têretêr diaxîfe, lê mala xweda zarokên xweva nikaribe bi kurdî biaxîfe, kurdişîyê hîn bike, gelo wê nava gel çawa ji kurdayetîyê biaxîfe û kurdişîyê hînî netewîke?

- Hûn zanîn li Kurdistana başûr dewleta Kurdan damezirîye, kek Mesûd Barzanî bûye serokê wê, mam Celal Talebanî bûye prezidentê dewleta Îraqê. Ez bi xwe çend

caran çûme Welêt. Hûn, kurdên Rûsîyê evê serkeftinê çawa dinirxînî?

- Eva bona gelê kurdên cîhanê serkeftineke pir girînge, em gellekî şane, dîrokê eva mecalâ daye gelê kurd. Pêwîste hemû kurd bi karûbarê xweva piştgirîyê bidine herdu serokan, boy wê yekê, wekî zûtirekê Kurdistaneke serbixwe bê avakirin.

Bona helbijartina mam Celal Talebanî û Serok Mesud Barzanî me qurban serjekir, şayî derbaz kir û nama pîrozbahîyê şand, ji Xwedê wanara emîre dirêj, can saxî xwestin.

Ez gellekî şame, wekî we îsal cejna "Newroz"-ê derbaz kirîye. Min vîdiyêda mîze kir, dît wekî nêzîkî 200-300 kurd beşdarî eyda "NEWROZ"-ê bune. Berê, Navenda Çanda Kurd salê sê-çar caran eyd, konsîr, civat derbas dikir. Koma folklorê, koma dîlanê, qursîn zimanê kurdî hebûn, lê ci bi wan hat?

Ya rast, hun kareke berbiçav dimeşînin. Ji ciyê tune we ev mecal saz kirîye. Min tîlevîziona "Kurdistan TV"-da dît, wekî we, mamosta Egîtva li Kurdistanê pirtûka V.F.Mînoskîy "Kurd û Kurdistan" û kitêba mamosta Egîtê Çerkez "Çima" cara duyemîn paytexta Kurdistanê, Hewlêrêda da weşandinê. Dîsa kitêba M.İ.Şemsî "Şeref xan Bîlîsî "SEREFNAME" çav kanîya dîroka gelên kurd". Ûsa jî V.F.Mînoskîy we wergerandiye ser zimanê azerî. Evan kirinê we xebatên pir mezinin,

Lê ev karana yê Navenda Çanda Kurde wekî ewana bikin. Ya rast, şabuneke mezine, wekî iro we evan karana kirine û hun mehî dû cara rojnamê diweşînin. Eva ne kû seva min, ûsâ jî bona hemû gelê me kurdan karekî gellekî mezin û girînge. Ez hîvîdarim, wekî hûnê wedekî kurtda rojnamê bikine hefteyane. Em dibînin, dibîzin ku, dengê rojnamâ "DÎPLOMAT"-ê ji Qazaxistanê, Krosnodarê, Qırqızistanê, Gurcistanê, Nexçivanê, Saratovê, Îraqê, Turkîyê dengêwî tê. Ez dîsa diwekilînim, eva kareke pîroze. Vê rîya pîrozda wera serkeftinê dixwazim û spas bibejim.

- Spas boy hevpeyvine. *Hevpeyîn bir: Tahir Silêman*

Serok Barzanî: Îradeya gelê Kurdistanê ji çekên kîmyayî û müşekanbihêzir e

Serok Barzanî bi boneya 34emîn salvegera kîmyabarankirina Helebcê ragihand, "îradeya gelê Kurdistanê ji çekên kîmyayî û firoke û müşekanbihêzir e."

Serok Mesûd Barzanî iro Çarşema 16.03.2022 ji bo bibîrânîna 34 saliya kîmyabarankirina Helebcê li hejmarâ xwe ya Twitterê peyamek belav kir.

Serok Barzanî dibêje, "Dijmin Helebcê kîmyabaran kir lêbelê azadîxwazîya gelê Kurdistanê her zîndî ma."

Di dewama peyama xwe de Serok Barzanî tekez dike, "Di bîrânîna 34 saliya şehîdkirina Helebcê de dûpat dîkin ku îradeya gelê Kurdistanê ji çekên kîmyayî û firoke û müşekanbihêzir e." Hewlîr-KDP.info

Li Diyarbekirê Newroz bi coşî û pêşandana sembolên netewî hat pîrozkirin

Ahenga Newrozê ya herî mezin li Bakurê Kurdistanê îsal jî wek salêñ borî roja 21ê Adarê li Diyarbekirê hat lidarxistin.

Di dema kombûna li Qada Newrozê de, ji ber sembolên kurdi û cilûbergên kurdi, ji aliye polîsan ve dema çûyîna nav qada Newrozê astengî hatin derxistin û bi avê û gaza rondîkrê destwerdan hat kirin.

Lê belê dîsa jî bi hezaran welatiyênu ku ji gelek devêrîn din ên Bakurê Kurdistanê jî hatibûn derbasî qada Newrozê bûn û bi govend û şahiyan Newroza xwe pîroz kirin. Herwiha di ahenga Newroza Diyarbekirê de sembolên netewî yên Kurdî jî hatin pêşandan û ala Kurdistanê jî li gelek deverê qada Newrozê hat hildan.

PeyamaKurd

Li Akrê ya Paytext Newroz bi heybet hat pîrozkirin!

Li paytexta Newrozê Akrê ya navçeya Duhokê ya Başûrê Kurdistanê îsal jî Newroz bi heybet hat pîrozkirin.

Ji her parçeyê Kurdistanê û derveyî welat Kurdekerîn Akrê û işev ciwanan bi sedan meşaleyê agirê Newrozê li dora çiya gerandin. Di pîrozbahya şeva 20 Adarê şeva 21ê Adarê ya Cejna Newrozê de, ala Kurdistanê ya rûbera wê 100 metre bû, di demjmîrêne êvarê de ji aliye ciwanan ve li ser çiyayê Girê Top, Kelê û Kela Kewvîn hat hildan. Herwiha bi fişekîn rengîn jî asmanê Akrê hat xemilandin û şahiya Cejna Newrozê gîhîşt lutkeyê.

PeyamaKurd

Nêçîrvan Barzanî Cejna Newrozê pîroz kir

Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî peyamek belav kir û Newroz li malbatên serbilind ên şehîdan, gelê Kurd û li tevahiya gel, pêkhate û Pêşmergeyên mîrxas ên Kurdistanê pîroz kir û got, "Parastina maf, destkeft û statuya Herêma Kurdistanê berpirsiyariya hevbes ya me hemûyan e."

Peyama Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî wiha ye: "Cejna Newroz û sersala nû ya Kurdî gelek bi germî û ji dil li malbatên serbilind ên şehîdan, li gelê Kurd û li tevahiya gel, pêkhate û Pêşmergeyên mîrxas yê Kurdistanê pîroz dikim. Hêvîdar im hemû bi hev re digel xweştîv û ezîzên xwe cejneka bi xweşî di nav aramî û seqamgîriya Kurdistanê da derbas bikin.

Ez daxwazê ji welatiyê ezîz dikim ku di dema derketina derve û geşt û seyranen di nav xwezaya xweşik a Kurdistanê de, hindî ji wan bê pêgîriyê bi paqîjî, bijîniyê û parastina jîngeha dil-veker ya bihara welat bin, li xwe miqate bin û xweparêzî û rînîmayîyen saxlemiyê li ber çavan bigirin.

Newroz ku cejna Azadî û nîşana berengarbûn û bawerî bi xwe hebûnê ye, sala nû û nûbûn e, li ser asta tak û kesî, bila paldera nûbûna hîzr û ramanen me hemûyan be û bikîn destpêkek nû ji bo jiyan û têkiliyêne, ji bo aştiyê hêvî û geşbînî û ji

Hevseroka Partiya Demokratik a Gelan (HDP) Pervîn Buldan di ahenga Newrozê ya Diyarbekirê de axaftinek kir û got, "Pirsgirêka herî mezin a vî welatî pirsa Kurd e. Yê dibêjin pirsgirêka Kurd nîne, divê bizanin ku wiha nayê çareserkirin. Pêdivî bi çareseriyeke lezgîn heye."

Pervîn Buldan wiha axivî: "îro pirsgirêka herî mezin a vî welatî pirsgirêka Kurd e. Yê dibêjin me vê pirsgirêka çareser kirye, bila baş bizanibin ku ev pirsgirêka wiha nayê çareserkirin. Bi lezgîn pêdivî bi çareserkirina pirsgirêka Kurd heye."

Buldan diyar kir, "Em ji bo çareserkirina hemû pirsgirêkan amade ne. HDP partiya çareseriye ye. Em ji vê re amade ne. Bi înakar, zext, zor, girtîgehan ev pirsgirêka çareser nabe. Heke hûn îradeya gelekî bixin zindanan, wê çaxê pirsgirêka çareser nabe. Divê

bikeve. Hûn nikarin bi înakar û zilmê van qadan vala bîhelin. Vaye qad tije ne û daxwazên xwe tînîn ziman."

Hevseroka HDPê got ku ew ê axaftina xwe anî: "Ez carek din dibêjim ku ev Newroz bibe wesîleya azadî, aşî û edaletê. An serkeftin an serkeftin. Jin jiyan azadî."

PeyamaKurd

bo çawaniya muamelekirin digel pêşhat û bûyerêner derdora me da. nakokian digel hikumeta federal ya Iraqê bi diyalog û li ser bingeg-

Li ser asta gişî jî, ji hemû deman zêdetir erkê hêz û aliyêni siyasi û pêkhateyên Kurdistanê bi gişî ye ku yekrêz û hevgirtî bin û bi hevbesî bi hevre ji bona em hemû bi yekgirtî rûbirûyê dijwarî û gefan bibîn û bi serkeftî jê derbas bibîn kar bikîn.

Parastina maf û destkeftiyan û qewareyê destûrî û siyasi yê Herêma Kurdistanê, wekî ka çawa berhemê tekoşîna hemû Kurdistaniyan e, her wiha jî berpirsiyariya hevbes ya me hemûyan e daku bi hevre ber bi paşerojeka baştır û ronahîtir bi dilrehetî pêngavan bavêjîn û serbikevîn.

Bi vê helkeftê, careke din tekîd dikin ku Herêma Kurdistanê wek her tim berheve hemû pirsgirêk û

hê destûrê çareser bike. Herêma Kurdistanê, weke hertim, ji bo pirsgirêkîn Iraqê faktê çareseriye dibe û ji bona aramî û seqamgîriya welatî alîkar û hevkar dibe.

Her li vir, ji Kurdistanê lêborîn, hevqebûlkirin û pêkvejiyanê rîz û silavên Newrozê û bîhnêñ biharê, ji bo gelên Iraq û deverê, cîhan û dostêñ gelê Kurdistanê li her dera lê bin, her wisa, ji bo Neteweyê Yekgirtî ku cejna Newrozê kiriye rojekê navdewletî dinêrîn û digel hemûyan ji bona aramî, seqamgîrî û aştiyê kar dikin.

Newroz li hemûyan pîroz be û hemû salan bi xweşî be.

**Nêçîrvan Barzanî
Serokê Herêma Kurdistanê
20 ê Adara 2022" Hewlîr-KDP.info**

Buldan: Pêdivî bi çareseriya lezgîn a pirsa Kurd heye, em jê re amade ne!

hûn bi muxatabê pirsgirêkê re rûnin û dê wê çaxê çareserî li pêş

demokrasî, azadî, edalet û aştiyê bînîn vî welatî û wiha dawî li

Serok Barzanî ligel zarokên şehîdan Agirê Newrozê pêxist!

Serok Mesûd Barzanî li ahenga Cejna Newrozê ya parka Şaneder li paytexta Hewlîrê agirê Newrozê pêxist.

Serok Barzanî û Serokwezîr Mesrûr Barzanî iro Yekşemê 20ê Adarê besîdarî ahenga Newrozê ya li Parka Şaneder bûn.

Serok Barzanî danê êvarê agirê meşaleyâ ahenga cejna Newrozê ligel hejmarek zarokên şehîdan pêxist.

Şahiyan Cejna Newrozê işev li Hewlîrê, Duhokê, Silêmanî, Helebcê û gelek deverê din ên Herêma Kurdistanê berdewam dikin.

PeyamaKurd

Serok Barzanî Newroza hemû perçeyên Kurdistanê pîroz kir

Serok Mesûd Barzanî bi boneya hatina cejna Newrozê peyamek belav kir û tê de germtirîn pîrozbahiyêne xwe pêşkêşî malbatêne serbilind ên şehîdan, Pêşmergeyêne qehre-

man û welatiyêne xweşdivî yên Kurdistanê li navxwe û derve û hemû perçeyên Kurdistanê kir.

Di peyama Serok Barzanî de Hat: "Bi helkefta hatina cejna Newroz û serê sala 2722 ê Kurdî germtirîn pîrozbahiyêne xwe pêşkêşî malbatêne serbilindêne şehîdan û Pêşmergeyêne qehreman û welatiyêne xweşdiviyêne Kurdistanê li navxwe û derve û hemû perçeyên Kurdistanê dikim û hîvîya xweşî û kameraniyê ji bo wan dixwazim."

Herwiha Serok Barzanî hîvî xwast ku ev cejin cihê xêr û aramî û bexteweriya hemû aliyan be û aştî û birayetî bi ser welatê me û navçeyê de bîne. **Hewlêr-KDP.info**

Newroza Amedê: Heta dawiyê berxwedan!

Siyasetmedar Ahmet Turk di Newroza Amedê de axivî û got "Em ê hebin, em ê heq û hiqûqa xwe bi dest bixin. Em ê heta dawiyê li ber xwe bidin." Ligel astengî û provokasyonê Emniyeta Amedê gel astengî derbas kir û tevlî Newroza Amedê bûn. Bi sed hezaran kes li qadê kom bûn û li ber stranê Hozan Kazo govend gerandin.

Partiyêne Kurdistan ên di nav Koma Tifaqa Kurdistanê de derketin ser dikê û gel silav kirin. Siyasetmedarê Kurd Ahmet Turk jî derket ser dikê û gel silav kir. Ahmet Turk di pîrozbahiyê de axivî û got "Ez bi germahiya agirê Newrozê we silav dikim. Jin û ciwan ji bo pêşeroja gelê Kurd û ji bo azadiyê li ser pêyan in. Ji bo azadiya Kurdistan em hemû li ser pêyan in. Ez berxwedana we silav dikim."

Turk di dûmahiye axaftina xwe de got "Li ser rêzdar Ocalan 5 sal in tecrîd heye. Malbat û parêzeren wî nikarin biçin hevdît-

inê. Wê gelê Kurd vê siyasetê pûc bike. Di heman demê de hevala me Aysel Tûglûk di girtîgehê de ye û nexweş e.

Tîştekî mirovî û exlaqî nemaye. Ji dêvîla ku divê were berdan lê ew di bin zilmê de ye.

Li ser Kurdistan zextêne giran hene lê siyasetmedarêne Kurd li çar parçeyan nikarin bibin yek. Em ji Amedê bang dikin, êdî dem hatiye ku em werin ba hev û

hiqûqeke hevpar ava bikin. Heke hûn wisa tevbigerin wê dîrok û gelê Kurd we efû neke. Divê li gorî serdemâ nû siyaset were afi-

randin, siyasetâ demokratik were xurtkirin û li dora nirxên hevpar gelê me bibe yek. Ez dixwazim hûn ji vî tîşî bawer bikin. Ev desthilatdar wê biçe. Em ê hebin, em ê heq û hiqûqa xwe bi dest bixin. Em ê heta dawiyê li ber xwe bidin." anfkurdi.com

Îro 4emîn salvegera dagîrkirina Efrînê ye

Tirkiyê û komên çekdar ên girêdayî wê, di 20 Çileya 2018an de êrîşî ser Efrînê kirin û piştî şerê 58 rojan, Efrîn hat dagîrkirin. Ji hezar welatiyêne Kurd zêdetir kes di enca ma dagîrkirinê de li Efrînê şehîd û birîndar bûn, ji 250 hezar welatiyan zêdetir jî, bi neçarî derbider bûn. Heta niha jî binpêkirinê mirovî li Efrînê berdewam in û bi hezaran welatiyêne Efrînê hatine revandin.

Artêşa Tirkiyê, di roja 20.01.2018an de, bi top û moşekan gund û navçeyêne Efrînê Raco, Şiyê, Bilbilê, Şera, Cindirêşê, Mabeta û Şêrewa topbaran û bombebaran kirin û komên çekdar ên opozîsyona Sûriyê yên girêdayî Tirkiyê, dest bi êrîşa bejahî li ser Efrînê kirin.

Di êrîşê de, malên sivilan, dibistan, avahiyêne fermî, nexweşxane, mizgeft, cihêne dîrokî û pîroz û jêrxana Efrînê hatin bomebarankirin û wêrankirin.

Amarêne hatine belavkirin dest-nîşan dikin, ji ber êrîşê ji 300î zêdetir welatiyêne Efrînê yên sivil şehîd bûn û ji 700î zêdetir sivil jî birîndar bûn. Herwiha zêdetir ji 250 hezar Efrînî jî bi neçarî koçber û derbider bûn, beşek mezin ji wan li gundêne navbera Efrîn û Helebê de man û beşek di jî li heman deverê di kampan de hatin bicîhkirin.

Artêşa Tirkiyê û komên çekdar ên girêdayî wê, piştî şerê 58 rojan, di roja 18ê Adara 2018an de, der-

başî bajarê Efrînê bûn û dagîr kirin û dest bi dizî û talana mal, avahiyêne fermî, dikan û samanêne welatiyêne sivil kirin.

Ji roja 18ê Adarê ve, welatiyêne Efrînê di metîrsî û di bin gefê de dijîn. Bi mebesta standina pereyan ji malbatêne Efrînî bi hezaran xort û keçenê Kurd ji aliye komên çekdar ve hatin û têne revandin û rastî eşkencyan têne. Li gor amarêne çalakvanan, ji 7 hezaran zêdetir welatiyêne Efrînê di vê heyama borî de hatine revandin û heta niha çarenivîsa ji 2 hezaran zêdetir perçeyêne entîka dizîne û veguhastine Tirkiyê.

Li Efrînê gelek cihêne dîrokî hene, ji bilî Keleha Horî, keleha Samanê, şikefta Duderî, kenîseya Marmaron û bi dehan şûnwarêne din. Nêzîkî 25 girêne dîrokî hene, piraniya wan di ber çemê Efrînê re rîzkirî ne, ku dîroka wan vedigere hezar heta 2 hezar berî zayînê, piraniya wan giran bi alavêne kolandinê hatine kolandin û têkdan û komên çekdar beşek ji wan giran jî Kirine navendêne serbazî.

Hêjâyî bibîrxiştinê ye, di van her 4 salêne dagîrkirina Efrînê de, ji ber topbaran û bombebarana artêşa Tirkiyê û kiryarêne komên çekdar:

Nêzîkî 700 sivilan hatine kuştin 7 hezar û 400 kes hatine revandin ku çarenivîsa nîviya wan nedîyar e

68 dibistan wêran bûne
28 pêgehêne şûnwarî hatine jînaybirin

15 mezargehêne olî li gel hejmareke goristan têk çûne

1 milyon 300 hezar darêne biber û bêber hatine birîn **PeyamaKurd**

Ji Nêçîrvan Barzanî peyama Newrozê: Parastina statuya Herêma Kurdistanê berpirsiyariya me hemûyan e

Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî peyameke pîrozbahtiya Cejna Newrozê belav kir ku tê got, "Parastina maf, destkeft û statuya Herêma Kurdistanê berpirsiyariya hevbeş ya me hemûyan e."

Serokê Herêma Kurdistanê di peyama xwe de diyar kir: "Newroz ku cejna azadî û nîşana berengarbûn û bawerî bi xwe hebûnê ye, sala nû û nûbûn e, li ser asta tak û kesî, bila paldera nûbûna hîzr û ramanêne me hemûyan be û bikîn destpêkek nû ji bo jiyan û têkiliyêne." Nêçîrvan Barzanî destnîşan kir: "Parastina maf û destkeftiyan û qawareyê destûrî û siyâsî yê Herêma Kurdistanê, wekî ka çawa berhemê tekoşîna hemû Kurdistanîyan e, her wiha jî berpirsiyariya hevbeş ya me hemûyan e daku bi hevre ber bi paşerojeka baştîr û ronahîtir bi dilrehetî pêngavan bavêjîn û serbikevîn."

Serokê Herêma Kurdistanê di peyama xwe de wiha got: "Cejna Newroz û sersala nû ya Kurdî gelek bi germî û ji dil li malbatêne serbilind ên şehîdan, li gelê Kurd û li tevahiya gel, pêkhate û Pêşmergeyêne mîrxas yên Kurdistanê pîroz dikim. Hêvîdar im hemû bi hev re digel xweştiyî û ezîzen xwe cejnaka bi xweşî di nav aramî û seqamgîriya Kurdistanê da derbas bikin."

Ez daxwazê ji welatiyêne ezîz dikim ku di dema derketina derve û geşt û seyranêne di nav xwezaya xweşik a Kurdistanê de, hindî ji wan bê pêgîriyê bi paqîjî, bijîniyê û parastina jîngeha dilveker ya bihara welat bin, li xwe miqate bin û xweparêzî û rînimayiyêne saxlemyî li ber çavan bigirin."

Nêçîrvan Barzanî da zanîn: "Parastina maf û destkeftiyan û qawareyê destûrî û siyâsî yê Herêma Kurdistanê, wekî ka çawa berhemê tekoşîna hemû Kurdistanîyan e, her wiha jî berpirsiyariya hevbeş ya me hemûyan e daku bi hevre ber bi paşerojeka baştîr û ronahîtir bi dilrehetî pêngavan bavêjîn û serbikevîn."

Di dawiyê de jî Nêçîrvan Barzanî diyar kir: "Her li vir, ji Kurdistanâ lêborîn, hevqebûlkirin û pêkvejîyanê rez û silavê Newrozê û bîhnê biharê, ji bo gelên Iraq û devêrê, cîhan û dostêne gelê Kurdistanê li her dera lê bin, her wisa, ji bo Neteweyê Yekgirtî ku cejna Newrozê kiriye rojeke navdewletî dinêrîn û digel hemûyan ji bona aramî, seqamgîrî û aştiyê kar dikin." **PeyamaKurd**

Kerkük.. Cejna Newrozê hat pîrozkirin

Îro yekşemê xelkê Kerkükê ji hemû pêkhate û mezheb besdari şahiya mezin ku bi boneya salvegera azadkirina Kerkükê di serhildana dîrokî û cejna Newrozê bi serperîstiya Yekîtiya Niştimaniya Kurdis-tanê û partiyêne kurdi yên li bajêr hate lidarxistin, bûne.

Di pîrozbahiyê de ku endamê desteya kargêrî ya Mekteba Siyâsî ya Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanê serperîstiya Kerkükê Aso Mamend, Selahedîn û Endamê Mekteba Siyâsî Xalid Şwanî, serkirdeyê Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanê amade bûn. Yekîti û nûnerên partiyêne Kurdistanê bi sirûda netewî (Ey Reqîb) dest pê kir û piştre Aso Mamend axaftina partiyêne Kurdistanê yên li Kerkükê kir û pîrozbahtî li beşdaran kir. Herwiha tekezî li ser Kurdistanîbûna Kerkükê kir û cîbicîkirina maddeya 140 ya destûra hertimî û destkeftina posta parêzgeriya kerkükê yê kurde, piştre agirênewrozê hate vêxistin, ışahî hat lidarxistin.

Ji aliyeke din ve tedbîrên asayişê ji aliye asayışa Kerkükê ve bi mebesta encamdana vê cejna mezin a li bajarê Kerkükê hate girtin. **pukmedia.com**

Mesrûr Barzanî Newroz pîroz kir

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî bi helkefta cejna Newrozê peyamek belav kir. Serokwezîr Mesrûr Barzanî bi helkefta hatina Newrozê peyamek belav kir. Peyama wî wiha ye:

"Bi minasebeta cejna Newroz û sersala nû ya Kurdî, germtirîn pîrozbayiyên xwe pêşkêşî tevahiya Kurdistanian, bi taybetî pêşmergeyên qehreman, hêzên asayışa navxwe û kesûkarên serfiraz yên şehîd û enfalan dikim.

Hêvî dikim rojên cejnê di nava rewseke aram, şadî û xweşî de biser berin, daxwaz ji welatiyan dikim di dema seyranê de paqêjiya jîngîhê biparêzin û rîkarêن hatinçûnê jî cîhbîcîh bikin. Di dirêjahiya dîrokê de Newroz bo gelê Kurdistanê herdem sembola berxwedan, rûbirûbûna sitem û zordariyê û domandina xebat, azadî û rizgarbûnê bûye. Gelê Kurdistanê niha jî berdwam e li ser xebatê bo parastin û berevanîkirin ji mafêñ xwe yên destûrî, bi ti awayî jî ne amade ye di bin ti zextekê de dev ji xwestek û mafêñ xwe yên netewî berde. Bi minasebeta Newrozê careke din em diyar dikin ku Herêma Kurdistanê weke her car faktereke girîng ya aramî û aştiyê li deverê de dibe û ti car nabe sedema gef û metirsiyan bo ti aliyeke, belku berovajî herdem li kîleka berevanîkirin ji mafêñ xwe yên destûrî, xwedan roleke girîng û berçav jî bûye bo pêşdebirina çanda lêborîn û bihevre jiyana aştiyane ya di navbera pêkhateyên curbicur yên Herêma Kurdistan û Iraqê de.

Newroza we pîroz be, Xwedayê mezin Kurdistan û Kurdistanian biparêze."

Hewlîr-KDP.info

Mazlûm Kobanî: Em ê bi vê hevgirtinê tekoşîna xwe bibin serkeftinê

Fermandarê Giştî yê HSDê Mazlûm Kobanî peyamek li ser Newrozê belav kir û qala rewşa Efrîn, Serê Kaniyê û Girê Spî kir û diyar kir: "Em ê bi vê hevgirtinê tekoşîna xwe bibin serkeftinê."

Mazlûm Kobanî ji bo Cejna Newrozê got: "Gelê me û dostêñ xwe agirê Newrozê bi yek dest û dengî geş dike. Em ê bi vê hevgirtinê tekoşîna xwe bibin serkeftinê." General Mazlûm Kobanî eşkere kir: "Bi ROJA NÜ re em israra xwe ya parastina nîrxêñ şoreşê nû dikan."

Herwiha Mazlûm Kobanî amaje bi rewşa bajarêñ Efrîn, Serê Kaniyê û Girê Spî yê Rojavayê Kurdistanê kir û diyar kir: "Heya em agirê Newrozê li Efrîn, Serê Kaniyê û Girê Spî geş bikin, Newroza Serfiraziyê pîroz be." Peyama General Mezlûm Kobanî:

Gelê me û dostêñ xwe agirê Newrozê bi yek dest û dengî geş dike. Em ê bi vê hevgirtinê tekoşîna xwe bibin serkeftinê. Bi ROJA NÜ re em israra xwe ya parastina nîrxêñ şoreşê nû dikan.

PeyamaKurd

Mezlûm Ebdî û berpirsê Amerîki agirê Newrozê pêxistin

Li bajarê Hesekê yê Rojavayê Kurdistanê, Cejna Newrozê bi besdariya nûn-erên Amerîka û fermandarê Hevpeymaniya Navdewletî hat pîroz kirin. Di ahengê de agirê Newrozê ji alîye Fermandarê Giştî yê HSDê Mezlûm Ebdî û Berpirsê Rojhilata Navîn ê Amerîkayê di Wezareta Derve de Matthew Pearl ve hat pêxistin.

Herwiha di ahenga Newrozê de ji bilî fermandar û efserên hevpeymaniye Endamê Konseya Rêveber a PYDê Salih Muslim jî besdari kir.

PeyamaKurd

Serok Barzanî û Mesrûr Barzanî besdari ahenga Newrozê ya Hewlîrê bûn

Li Başûrê Kurdistanê pîrozbahiyêñ Cejna Newrozê li hemû bajar û bajarokan berdewam dikin.

Serok Mesûr Barzanî û Serokwezîr Mesrûr Barzanî jî besdari ahenga pîrozkirina Cejna Newrozê li Hewlîrê birêve çû bûn.

Şahiya Newrozê li Hewlîrê li parka Şaneder bi ahengeke mezin tê pîrozkirin ku Serok Barzanî, Serokwezîr Mesrûr Barzanî, Wezîrê Navxwe Rêber Ehmed, Parêzgarê Hewlîrê Umêd Xoşnaw û geleb berpirsêñ din yên Kurdistanê tê de besdari kirin.

Ahanga Newrozê ya Hewlîrê xelkê Hewlîrê heta êvarê wê bi besdariya hunermendan û berdewam bike.

PeyamaKurd

Rejîma Îranê di Newrozê de ala Kurdistanê û sirûda netewî ya Kurd qedexe kir

Rejîma Îranê, ji bilî merasîmên fermî yên Newrozê astengî ji

xelkê Rojhilatê Kurdistanê re derxistin û rî nadî Cejna Newrozê bi awayekî netewî ji alîye Kurdan ve were pîroz kirin.

Îranê ji bilî danîna mercê moletê bo ahengê Newrozê her-

wiha bilindkirin ala Kurdistanê û gotina sirûda Ey Reqîb a netewî

ya Kurd jî di pîrozbahiyê Newrozê yên li Rojhilatê Kurdistanê de qedexe kir.

Berpirsêñ hikûmeta Îranê ji çalakvan û organîzatorên Newrozê re gotine, nabe di

pîrozbahiyen de alaya Kurdistanê were bilindkirin û sirûda Ey Reqîb were gotin. Her wiha ew kesen ku gotaran pêşkêş dikin, divê "bi dilê me bin!".

Rejîma Îranê li hinek deveran ji bi taybet li gundê Nê yê Merîwanê, ku gundekî geştiyârî yê navdar e li Rojhilatê Kurdistanê, ji nêzîkî 100 kesan re gotiye, nabe bi ti rengî tevlî merasîmên Newrozê bibin û belge bi wan daye îmzekirin.

Li gorî çavkaniyêñ Rojhilatê Kurdistanê li deverên Kurdistanê ci merasîmeke Newrozê hebe ji alîye pasdaran ve tê kirin û bi tundî tê çavdîrîkirin.

Pasdaran ji xelkê re gotiye, îsal hûn bi serê xwe Newrozê pîroz bikin, divê li cihêkî kom bin û di pîrozbahiyen de jî pesnê rîberê Îranê Elî Xaminêyî û Qasim Suleymanî bidin.

PeyamaKurd

Pîrozbahîya serokê BERBANGê bo NEWROZê

Banga Profêstor Ezîzê Zîyo Bedirxan bo xurtkirina hevgirtina kurdan Ev cejina gelên Arî di ber dilê kurdan da ewaqs ezîz e, ku ji qalibê cejina biharê derketîye û bo kurdan bûye cejina azadîyê, serxwebûnê, hevgirtinê. Anglo, cejina gelê meyî sereke. Di hêleke din va jî ev cejina biharê, vejînê û nûbûnê ewqas li gelên ne Îranî xweş hat, ku wan jî destpê kir ev cejin pîroz bikin.

Yek ji wan gelan jî, ku Newrozê bi çôş pîroz dike, gelê qazax û hemû gelên Qazaxistanê ne, ku me - kurdan li vî welatê dost û xêrxwaz di hêla pêşxistina çanda xwe da hemû mafêñ xwe sitendin û bi serfîrazî pêş dixin.

Bo kurdên Qazaxistanê ev cejina pîroz me bi welatê me, bi xwezaya me, bi koka me va dide girêdan. Welatparêzîya me gîhîştîye wê astê, ku em her karêñ xwe yên kurdperwerîyê bi welatê xwe, bi rîberên xwe va didine girêdan.

Tevbûna kurdên Qazaxistanê di nava karûbarê Revenda Kurdistanê da me diha nêzîkî hevdû dike. Ez wek yek ji endamên Komîtêya Karger ya wê rîxistina hevgirtina kurdên welêt û dervayî welêt, ezê hewil bidim dîsa rastî serokatîya Kurdistanê - Rîberê tevaya gelê Kurd Mesud Barzanî, Serokkomar Nêçîrvan Barzanî, Serokwezîr Mesrûr Barzanî bêm bona germahîya diyaspora kurdan bi welêt ra xurttir bibe.

Di van rojên Newrozê da mizgîneyeke me bo

gelê me heye. Em destbi weşana BERBANG-TV'ye dikin. Em bawer in, ku weşana me wê di nava hemû

kurdên cihanê da hevhezkirinê, hevgirtinê xurttir bike, ji ber ku emê hewil bidin bi karê xwe va xizmetî tevaya kurdên cihanê bikin, angó ewê bibe TV ya hemû kurdan.

Ji bo wê jî abone bin, piştgir bin, me bişopînin, weşana me ya xwe bihesibînin, ji ber ku ewê bibe çeka me ya çandî, edebî, civakî ya here xurt.

Serokê Yekîtiyâ kurdên Qazaxistanê - "BERBANG"

Doktor-profêstor Ezîzê Zîyo Bedirxan

Peyama Pêşmergeyêñ Roj..

Fermandariya Leşkerêñ Roj bi minasebeta Cejna Newrozê daxûyanîyek ji bo Raya Giştî kir. Daxûyanî: Bi helkefta Cejna Newrozê, Cejna Sersala Kurdi, cejna azadî û rizgariyê, em pîrozbahiyek germ arasteyi gelê xwe yê Kurd dikin, her weha li, sembola dastana xebat û têkoşîna Kurdi, serok Mesûr Barzanî

û malbatêñ pakrewanan û Pêşmergeyêñ qehreman il qadêñ têkoşînê bi serfirazi berdewama bin di erkê pîroz de, herwiha saxlemî ji bo birîndaran. Em hêviyê ji Xwedayê mezin dikin ku ev cejna hezkirin, lêbûrîn û hevbiratiyê be, herwiha Kurdistan bi asayış, ewlehî û aramîyê geş û şad be.

rojekurd.com

'Zerdeşti atesi' ile 'Newroz atesi'nin farkı...

Ezîz Muradî (BasNews)

- Ateş, doğanın dört temel unsurundan biridir. Zerdeşiler ve Kürtistan halkları için ateş kutsaldır ve ona özel bir saygı duyulmalıdır. Bütün bayram merasimlerinde ateş vardır. Özellikle 'Çarşema Sor' (Kızıl Çarşamba) ve Newroz kutlamalarında ateş ön plandadır. Zerdeşiler, ateşin kutsal bir değer olduğuna inandıkları için çoğu insan Zerdeşilerin ateşe taptıklarına inanır.

Yezdan'ın kendilerine bahsettiği önemli bir 'tohum' olarak ateş, eski çağlardan beri Zerdeşilerin dini ayinlerinde ve kültüründe yer alıyor. Kürtler ve Zerdeşiler ateş olmazsa hayatın duracağına inanırlar. Onlara göre ateş sayesinde insanoğlu ilerleyişini sürekli devam ettirebilmiştir. Kızıl Çarşamba, Newroz ve Sede Bayramı gibi günler hem Kürtler hem de Zerdeşiler için kutsal kabul edilen önemli günlerden. Ateş de bu günlerin vazgeçilme bir parçası. 'Ateş Bayramı' olarak da bilinen Sede Bayramı, Sasani hükümeti ve Erdeşîr Babek'ten bu yana kutsal bir bayram olarak kutlanır.

'Sede Bayramı' ve tarihi hakkında 'El-Tefhîm El-Baqîye' adlı kitapta şöyle yazılmıştır: 'Ateşin yakılması sebebi Biyurasp (Bêwer Esp, Zehak) omuzlarındaki yılamlara her gün iki gencin beynini yedir. Ermayı adlı akıllı bir çiftçi her gün gençlerden birini

yüz demektir. Bu bayramın Erdeşîr Babek'ten miras kaldığına inanılır. Ayri ayrı sayıldığında yılın geceleri ve gündüzlerinden geriye yılbaşı ve sonu arasında yüz gün kalır. Başka bir inanışa göre ise Keyumer's'in çocuklar ve torunları bu günde çoğalarak yüz kişi

Ancak daha sonra bu bayram unutulmuş.

Şimdi sadece Zerdeşiler ve onların özgün geleneklerini sürdürüler bu bayramı kutluyor."

Zerdeşilerin bayramı, kişi en çetin kırk günlük 'çile'sinden sonra, onuncu günde ateşler yakılarak Hewraman bölgesindeki Pîr Şalyar zemavendinde düzenlenen törenlerle kutlanır. Bu bayramda da insanlar evlerinin damına çıkıp ateşler yakar. Bayram akşamı damlarda yakılan ateşlerle birlikte Zerdeşî dininin onde gelenleri Sede Bayramı kutlamalarında Avesta'dan bazı parçalar okur. Törene katılanlardan geleneklerine ve geçmişteki yaşantılarına saygı duymaları istenir. Ancak bu ateş Newroz Bayramı'nda yakılan ateşten farklı, dini bir atestir.

Eski çağlardan bu yana Kürtler, ateşin üzerinden atlamanın insanları geçen yılın kötüüğünden arındırıldığına inanır. Ateşin üzerinden atlayan kişi aynı zamanda yeni yılını bereket ve bollukla geçirir. Bu gelenek Kürtistan'ın ücra köylerinde yaşamaya devam etmektedir.

serbest bırakır. Dağlarda gizlenen bu gençler zamanla çoğalır ve isyan için herkes evlerinin damında ateşler yakar. Yakılan ateşle başlayan isyan Zehak'ın sonunu getirir. O günden bu yana, gençlerin isyanına saygı duymak için Kürtistan'da damda ateş yakmak gelenek haline gelmiştir."

İran'ın önemli bilgilerinden Ebu Reyhan Biruni ise şöyle yazmıştır: "Sede,

olur. Diğer bir inanışa göre ise Meşî ya da Meşîyanelerin çocukları yüz kişi olur. Aynı zamanda Adem'in çocukların bu günde yüz kişilik bir nüfusa ulaştıkları da rivayet edilir."

Newrozname adlı kitabında büyük bilgin, mutasavvîf, şair ve gökbilimci Ömer Hayyam şöyle yazmıştır: "Sede bayramı İran ve Turan paşaları tarafından kutlanmıştır.

PAK: Mücadele ve umutlarımızla newroz ateşini gürlestirelim

PAK(Kurdistan Özgürlük Partisi) Newroz bayramı dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Newroz'un Kurt milleti için bir bayram, direniş ve başkaldırının adı olduğunu ifade eden PAK, yayımladığı Newroz

mesajında şöyle dedi. "Mücadele ve umutlarımızla newroz ateşini gürlestirelim. Newroz Kurt milleti için bir bayramdır, direniş ve başkaldırının adıdır. Kurt milleti için Newroz yeni bir gün ve özgürlük kapısının açıldığı gündür. Dehak'ın zulmüne son verildiği günden bugüne, newroz ateşi her zaman yanmaya devam etti; hiç sönmeli. Bazen dağlarda, bazen yüreklerimizde, bazen sokaklarda, meydanlarda alevlendi newroz ateşi. Bugün de newroz ateşi, Dehakların zulmüne karşı, Kawa'nın direniş ve başkaldırı ruhuya yanmaya devam ediyor. Ve onlarca kez ölümsüz Kawalar, newroz ateşi ile özgürlük mücadeleşini yükseltmişlerdir. Karanlık bulutların ülkemizi ve geleceğimizi boğmaya çalıştığı tüm zorlu günlerde Newroz, Kürtlerle birlikte Aryan halklarının da bayramıdır ve 21 Mart aynı zamanda Uluslar Arası İrkçılıkla Mücadele Günüdür. Halkımıza yönelik tüm saldırı, tehlike ve düşmanca planlara rağmen, Güney Kürtistan'daki Federe Devlet kazanımları, Rojava Kürtistan'ındaki kazanımlar, ülkemizin Kuzey ve Doğu parçalarında sürdürulen milli, demokratik mücadele, bu newrozda da, özgürlük ve bağımsızlık mücadelede umutlarımızı besleyen en büyük dayanaklılardır. İnanç, umut, sabır, milli birlik, emek ve mücadeleyle Newroz'un özgürlük ateşini harlayalım. Bu duyguya, inanç ve düşüncelerle tüm halkımızın Newrozunu kutluyoruz." rupelalu.org

Siirt Newrozu: İmralı kapıları açılırsa ülkeye bahar gelir

Siirt'te binlerce kişinin aktığı Newroz kutlamasında konuşan Meral Danış Beştaş, "İmralı kapılarını açın, barış gelsin, bahar gelsin" dedi.

Newroz kutlaması, Siirt'te büyük bir coşku ile başladı. Newroz alanındaki kutlamaya, halkın Demokratik Partisi (HDP) HDP Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş, Tevgera Jinên Azad (TJA) aktivistleri, HDP ve DBP yöneticileri, Yeşil Sol Partisi, Barış Anneleri Meclisi, Siirt Barosu ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri katıldı. Kutlamada HDP ve Newroz yazılı bayraklar ve flamalar asılırlen; gençler, kadınlar, çocuklar ve yaşlılar yöresel elbiseleri ile sarı, kırmızı, yeşil renkleriyle alanda yerini aldı.

Kutlama binlerin, "Bijî Serok Apo", "Gençlik Apo'nun fedaisidir" sloganları ve Newroz Tertip Komitesi'nin halkı selamlamasıyla başladı. Barış Anneleri adına konuşan Taybet Tekin, herkesin Newroz'u kutlayarak, Newroz'un barışlara vesile olmasını diledi.

Ardından konuşan Meral Danış Beştaş, halkın Newroz'u kutladı. Beştaş, Newroz'un başta Amed'de katledilen Kemal Kurkut'un Newroz'u olduğunu belirterek, HDP İzmir il binasında katledilen Deniz Poyraz'ı da andı. Devletin halka tahammülünün olmadığını kaydeden Beştaş, "Tahammülün olmasa da işte buradayız. Bu yıl her yerde yüzbinler alanlara akıyor ve sesini yükseltiyor. Bu direnişi her yıl alanlarda gösteriyoruz. Bu yıl da sesimizi öyle bir yükselteceğiz ki; Ankara göremedim, duyamadım diyemesin. Çünkü Kurt halkı artık zulmü ve baskıyı kabul etmiyor. Tüm zulümlere karşı Newroz başkaldırıdır. Newroz kolaylıkla bu zamanlara gelmedi. Cizre'de, Nusaybin'de Newroz için insanlarımız katıldı." anfturkce.com

Özgürlük Newrozu

Amed'de Newroz kutlamasına katılanların sayısı bir milyonu aştı. DTK Eşbaşkanı Bedran Öztürk, devlete seslenerek "Bu Newroz 'Şimdi kazanma zamanı' Newrozu'dur. Bu Newroz Sayın Öcalan'ın özgürlük Newrozu'dur.

Newroz pîroz be" dedi.

Amed, Kurt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın 21 Mart 2015'te çözüm deklarasyonunun okunmasından bu yana en görkemli Newroz kutlamasına tanıklık etti.

Polis barikatlarını ve saldırularını aşarak alana ulaşan insanların sayısı bir milyonu aştı.

Newroz'da önce çıkan temel mesaj Kurt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a özgürlük talebi oldu.

Sahne alan sanatçı Servet Kocakaya, 21 Mart 2017'de Amed Newrozu'nda polis kurşunuyla katledilen Kemal Kurkut anısına ilk şarkısını seslendirdi.

Kurt halkını ulusal renkleri sarı-kırmızı-yeşil ve geleneksel kıyafetlerle renk cümbüşüne dönen meydanda sık sık "Bijî Serok Apo" sloganı yükseldi.

Kutlamada bir konuşma yapan Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı Berdan Öztürk, Kemal Kurkut'un katledilmesini hatırlatarak, "Kemal'i katledenler, mahkeme salonlarında suçsuz ilan edildi. Suçuları biliyoruz, bu sistemdir, faşist sistemdir,ırkçı sistemdir. Kurt halkına hesap vereceksiniz. Kemal Kurkut şahsında bütün

Newroz şehitlerini saygıyla anıyorum" dedi.

Öztürk, Milli Güvenlik Kurulu'nun (MGK) 30 Ekim 2014 tarihli toplantıda karar altına alınan "Çöktürme Planı"nı da hatırlatarak şunları ifade etti:

"Kürtlere bitirmek isteyenler, gelip Newroz meydanına baksınlar. Kim diz çöktü görsünler. Halkımız diz çökmez. Katliamlardan, göçlerden geçtiler, bugün dillerini, kimliklerini koruyor. Kurt düşmanlığını kendinize yol eylediniz. Newroz meydanı onların bitiştir. Bu nedenle engellemeye çalışılar. Annelerimiz, gençlerimiz özgürlük meydanına

aktılar. Newroz bizim için varlık bayramıdır. Newroz bizim için tarihi mesajların verildiği meydandır. Her dönem böyle olmuştur. Gittiğiniz yol yol değil. Yanlısta israr ediyorsunuz. Sayın Öcalan'ın sesi, özgürlüğün, eşitliğin sesi oldu. Bu çözümü için somut adımlar atmalısınız. Eski günler geçti. Kimseyi kandıramazsınız. Bu Newroz 'Şimdi kazanma zamanı' Newrozu'dur. Bu Newroz Sayın Öcalan'ın özgürlük Newrozu'dur. Newroz pîroz be." anfturkce.com

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABƏYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çîye? Ev **a**ve.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

dirañ

Ev çîye? Ev **dir**añe.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çîye? Ev **agire**.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çîye? Ev **mare**.
Bu nədir? Bu ilandır.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

Çç

çav

Ev çîye? Ev **çave**.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çêlek

Ev çîye? Ev **çêleke**.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is cow.

çaynîk

Ev çîye? Ev **çaynîke**.
Bu nədir? Bu çaynikdir.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapol.

çakûç

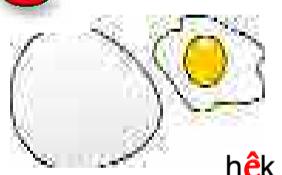
Ev çîye? Ev **çakûçe**.
Bu nədir? Bu çəkicdir.
Что это? Это молоток.
What is it? It is a hammer.

Êê

êleg

Ev çîye? Ev **êlege**.
Bu nədir? Bu jiletdir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

hêk

Ev çîye? Ev **hêke**.
Bu nədir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

pê

Ev çîye? Ev **pêye**.
Bu nədir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

kêr

Ev çîye? Ev **kêre**.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

Bb

bizin

Ev çîye? Ev **bizine**.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is a goat.

balon

Ev çîye? Ev **balone**.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

Ev çîye? Ev **bacane**.
Bu nədir? Bu pomidor.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

Ev çîye? Ev **otomobile**.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc

taC

Ev çîye? Ev **taCe**.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

Canî

Ev çîye? Ev **Canîe**.
Bu nədir? Bu daydır.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

cûcik

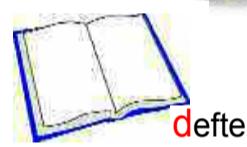
Ev çîye# Ev **Cûcike**.
Bu nədir? Bu cücedir.
Что это? Это цыпленок.
What is it? It is a chiken.

fincan

Ev çîye# Ev **fincane**.
Bu nədir? Bu fincadır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup.

Dd

defter

Ev çîye? Ev **deftere**.
Bu nədir? Bu dəftərdir.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çîye? Ev **dare**.
Bu nədir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

dest

Ev çîye? Ev **deste**.
Bu nədir? Bu əldir.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çîye? Ev **dile**.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

ker

Ev çîye? Ev **kere**.
Bu nədir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.

zebeş

Ev çîye? Ev **zebeşe**.
Bu nədir? Bu qarpızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Ff

fil

Ev çîye? Ev **file**.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an ele-

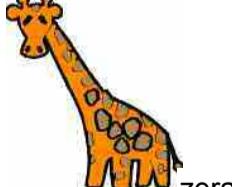
firok

Ev çîye? Ev **firoke**.
Bu nədir? Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

find

Ev çîye? Ev **findede**.
Bu nədir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

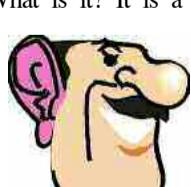
zerafe

Ev çîye? Ev **zerafeye**.
Bu nədir? Bu zürafədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

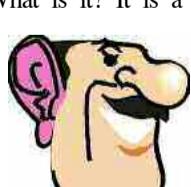
gore

Ev çîye? Ev **goreye**.
Bu nədir? Bu corabdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

gêzî

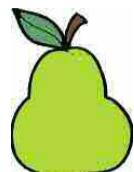
Ev çîye? Ev **gêziye**.
Bu nədir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a braom.

guh

Ev çîye? Ev **guhe**.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухао..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABƏYA BI FERHENG

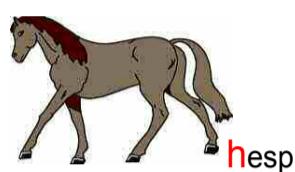
Hh

hirmê

hirç

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nədir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

hesp

Ev çîye? Ev hesp.
Bu nədir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a horse.

hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.
Bu nədir? Bu dəvədir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

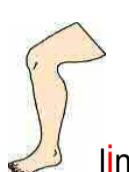
İi

dil

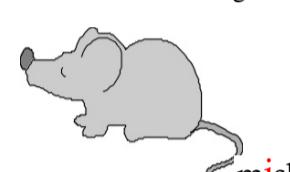

lepik

Ev çîye? Ev dile.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

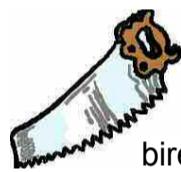

lîng

mişk

Ev çîye? Ev lînge.
Bu nədir? Bu qıçdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.

Kk

birek

kûsî

Ev çîye? Ev bireke.
Bu nədir? Bu müşardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.

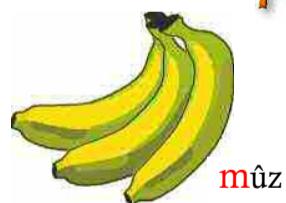

kund

kevçî

Ev çîye? Ev kunde.
Bu nədir? Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is a owl.

Mm

mûz

masî

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nədir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

gamêş

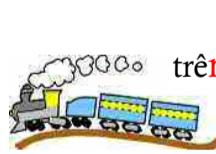

meymûn

Ev çîye? Ev gamêse.
Bu nədir? Bu camışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

Nn

nan

trên

Ev çîye? Ev nanı.
Bu nədir? Bu çörəkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

hûrbivîn

reng

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nədir? Bu zərrəbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.

îî

dîk

îsot

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nədir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

gustîl

Ev çîye? Ev keştîye.
Bu nədir? Bu gəmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

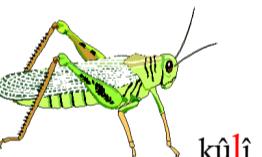
Ll

lîmon

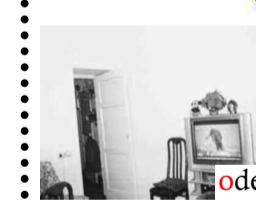
lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nədir? Bu dodaqdır.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

xezal

Ev çîye? Ev xezale.
Bu nədir? Bu ceyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.

Oo

ode

otobûs

Ev çîye? Ev Odeye
Bu nədir? Bu otaqdır.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

sol

Ev çîye? Ev sOle.
Bu nədir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

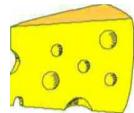

top

Ev çîye? Ev tOpe.
Bu nədir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a ball.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABƏYA BI FERHENG

Pp

penîr

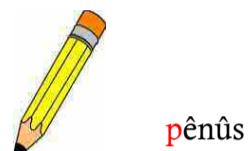

pîvaz

Ev çîye? Ev penîre.
Bu nödir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

perçemek

pêñûs

Ev çîye? Ev perçemek.
Bu nödir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

Ss

Ev çîye? Ev Stérke.
Bu nödir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звёзды.
What is it? It is a star.

Ev çîye? Ev Seye.
Bu nödir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

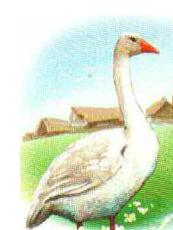
Ev çîye? Ev sêvike.
Bu nödir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель.
What is it? It is a potato.

Qq

beq

Ev çîye? Ev beq-e.
Bu nödir? Bu qurbağdır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

Ev çîye? Ev qaze.
Bu nödir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

meqes

Ev çîye? Ev meqese.
Bu nödir? Bu qayçıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çîye? Ev portqale.
Bu nödir? Bu portağaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is a orange.

Rr

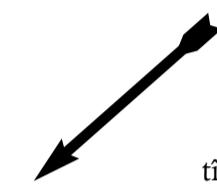
şêr

Ev çîye? Ev şêre.
Bu nödir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

kêwrişk

Ev çîye? Ev kêwrişke.
Bu nödir? Bu doşandır.
Что это? Это зайц.
What is it? It is a rabbit.

tîr

Ev çîye? Ev tîre.
Bu nödir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is a arrow.

rovî

Ev çîye? Ev roviye.
Bu nödir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Tt

tîr

Ev çîye? Ev tirîye.
Bu nadir? Bu üzümdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

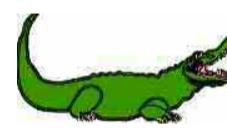
tûti

Ev çîye? Ev tûtiye.
Bu nadir? Bu tutuquşudur.
Что это? Это попугай.
What is it? It is a parrot.

pirtük

Ev çîye? Ev pirtûke.
Bu nadir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

tîmsah

Ev çîye? Ev tîmsahe.
Bu nadir? Bu timsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu

utî

Ev çîye? Ev utîye.
Bu nadir? Bu ütdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is a iron.

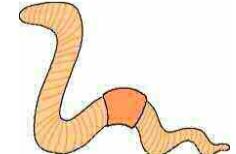
guh

Ev çîye? Ev guhe.
Bu nadir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is a ear.

gul

Ev çîye? Ev gule.
Bu nadir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.

kurme

Ev çîye? Ev kurme.
Bu nadir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.

Ûû

bilûr

Ev çîye? Ev bilûre.
Bu nadir? Bu tütökdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çîye? Ev brûske.
Bu nadir? Bu ildirimdir.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightning.

çûk

Ev çîye? Ev çûke.
Bu nadir? Bu quşdur.
Что это? Это птица.
What is it? It is a sparrow.

dupišk

Ev çîye? ev dupiške.
Bu nadir? Bu əqrəbdır.
Что это? Это скорпион.
What is it? It is a skorpion.

Vv

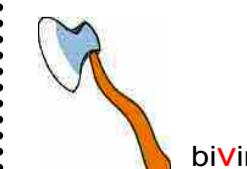
cav

Ev çîye? Ev cav-e.
Bu nadir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is a eye.

keVok

Ev çîye? Ev keVoke.
Bu nadir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

bivir

Ev çîye? Ev bivire.
Bu nadir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is a axe.

berçaVik

Ev çîye? Ev berçaVike.
Bu nadir? Bu eynəkdir.
Что это? Это очки.
What is it? It is glass.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABƏYA BI FERHENG

Ww

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nödir? Bu ökdökdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nödir? Bu şekildir.
Что это? Это картина
What is it? It is a map.

Ev çîye? Ev ewre.
Bu nödir? Bu buluddur.
Что это? Это туча
What is it? It is a cloud.

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nödir? Bu kæklikdir.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx

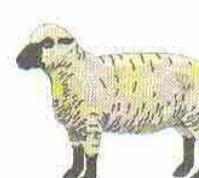
Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nödir? Bu arabüzəndir.
Что это?
Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

Ev çîye? Ev xanîye.
Bu nödir? Bu evdir.
Что это? Это дом.
What is it? It is a home.

Ev çîye? Ev xaç e.
Bu nödir? Bu xaçdır.
Что это? Это крест.
What is it? It is a cross.

Ev çîye? Ev berxe.
Bu nödir? Bu quzudur.
Что это? Это баран.
What is it? It is a sheep.

Yy

xîyar

Ev çîye? Ev xîyare.
Bu nödir? Bu xiyardır.
Что это? Это огурец.
What is it? It is a cucumber.

heyve

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nödir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.

1

çiya

Ev çîye? Ev yeke.
Bu nödir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nödir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountain.

Zz

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nödir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nödir? Bu zengendir.
Что это? Это звонок.
What is it? It is a bell.

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nödir? Bu vedrədir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nödir? Bu iynədir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

ALFABƏ

N b/s	KURDİ		Azerî
	ya bi tipêñ latinî	ya bi tipêñ kirîñî	Latinî
1	Aa	Aa	Aa
2	Bb	Бб	Bb
3	Cc	Щщ	Cc
4	Çç	Чч	Çç
5	Dd	Дд	Dd
6	Êê	Ее	Ee
7	Ee	Яя	Өө
8	Ff	Фф	Ff
9	Gg	Гг	Gg
10	Hh	Нн	Hh
11	Îî	Ии	Ii
12	Ii	Ьъ	Iı
13	Jj	Жж	Jj
14	Kk	Кк	Kk
15	Ll	Лл	Ll
16	Mm	Мм	Mm
17	Nn	Нн	Nn
18	Oo	Оо	Oo
19	Pp	Пп	Pp
20	Qq	Qq	-
21	Rr	Рр	Rr
22	Ss	Сс	Ss
23	Şş	Шш	Şş
24	Tt	Тт	Tt
25	Ûû	Үү	Uu
26	Uu	Юю	Üü
27	Vv	Вв	Vv
28	Ww	Ww	-
29	Xx	Xx	Xx
30	Yy	Йй	Yy
31	Zz	Зз	Zz

DIKARI BIXWINI

Суд Ирака вынес смертный приговор двум боевикам "Аль-Каиды"

Уголовный суд Ирака вынес смертный приговор двум боевикам террористической группировки "Аль-Каида" (запрещена в России) спустя восемь лет после их заключения в тюрьму. Об этом в понедельник сообщил новостной портал Shafaq news со ссылкой на источники в органах безопасности провинции Ди-Кар. По его данным, иракский суд приговорил к смертной казни двух террористов, которые были осуждены восемь лет назад за убийство группы граждан в районе Эль-Латифия в центральной части Ирака. Отмечается, что казнь будет осуществлена через повешение. Расположенный в 28 км к югу от Багдада населенный пункт Эль-Латифия наряду с городами Эль-Юсуфия и Эль-Махмудия образует так называемый треугольник смерти, где практически ежедневно боевики "Аль-Каиды" совершили похищения и убийства людей, а также вооруженные акции против сотрудников иракских силовых структур.

kurdistan.ru

Hazırladı İsmayıł TAHİR

18

№ 11 (475)

ДИПЛОМАТ

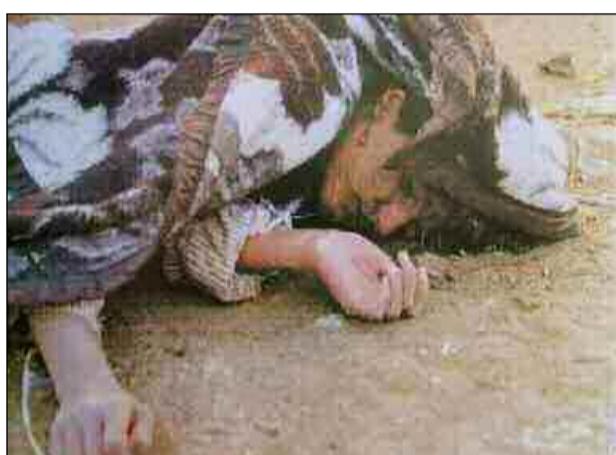
16 - 22 Mart, Adar sal. il 2022

Памяти жертв Халабджи

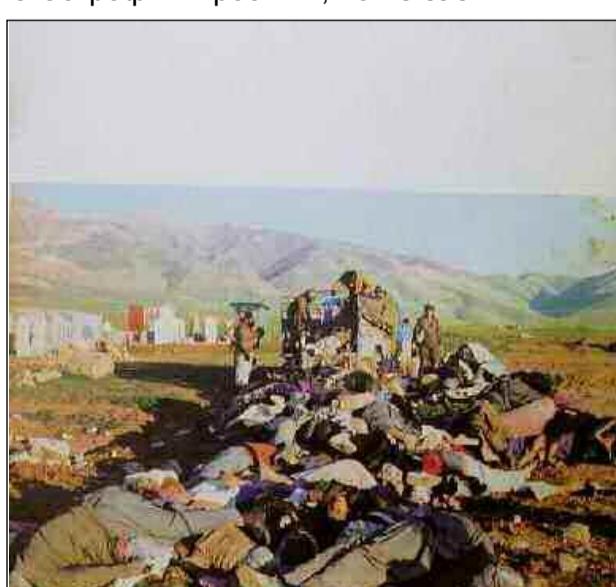
Прошло 30 лет со дня газовой атаки, совершенной режимом Саддама Хусейна на курдский город Халабджа близ границы с Ираном.

Это ужасающие фотографии, сделанные в день гибели 5000 человек, большинство из которых были женщинами и детьми. Этот акт стал самой ужасающей из когда-либо проведенных газовых атак против гражданского населения.

"Наша семья погибла здесь", рассказывает Хонас. "Мы должны извлечь уроки из этой катастрофы - простить, но не забыть".

"Издалека, я видел тела детей, женщин, и мужчин", вспоминает Абу Мухаммед, которому теперь 33. "Они лежали на улицах. Это была трагедия".

Сааман, 24-летний студент, чьи родители жили в Халабдже, и которым удалось избежать страшной смерти, говорит, что его мать рассказывала ему о том дне.

"Это был хороший день, и вся семья была в доме", говорит он. "Моя мать услышала звук самолетов, а потом она услышала, как падают бомбы. Вся моя семья вышла на улицу. Некоторые из них умерли, а некоторые из них бежали, в том числе моя мама и папа, они бежали в Иран".

В марте 1988 года восьмилетняя война Ирака с Ираном подходила к концу. Курдские пешмерга при поддержке Тегерана, взяли на себя управление Халабджой, расположенной недалеко от границы с Ираном.

Иракская армия бомбила область, заставляя повстанцев отступить на окрестные холмы, оставляя свои семьи.

Затем иракские самолеты полетели над городом, в течение пяти часов распыляя над ним нервно-паралитические газы.

Три четверти погибших в Халабдже составили женщины и дети.

Али Хасан аль-Маджид, более известный под прозвищем "Химический Али", был повешен в январе 2010 года после получения нескольких смертных приговоров, в том числе за нападение на Халабджу.

Как представитель диктатора Саддама Хусейна, он приказал начать газовую атаку для подавления восстания. Маджид сказал, что он принял меры против курдов, которые встали на сторону врага Ирака в войне, ради безопасности Ирака и отказался выразить раскаяние.

Барзани и командующий Международной коалицией обсудили события в сфере безопасности

Курдский лидер, президент "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Масуд Барзани 1 марта принял командующего возглавляемой США Международной коалиции генерал-май-

ора Джона Бреннана, чтобы обсудить последние события в области безопасности и продолжающуюся войну с терроризмом.

Стороны обсудили угрозы "Исламского государства".

Киркук не был защищен от принудительных перемещений и преследований, перенесенных евреями в Ираке в середине прошлого века. Но воспоминания о сообществе, которое жило в Киркуке на протяжении

для туристов, желающих посетить могилы трех еврейских пророков Даниила, Ханина и Узамира.

Исторические источники свидетельствуют, что подавляющее большинство иракских евреев,

ва" (ИГ) в Сирии и Ираке, и координацию действий по обеспечению безопасности между Эрбилем и Багдадом. Об этом сообщили в штаб-квартире Барзани.

"Во время встречи обсуждались координация и совместные усилия иракских сил и сил пешмерга Курдистана, а также ход реформ министерства пешмерга", — говорится в пресс-релизе.

Барзани и Бреннан также подтвердили важность партнерства между пешмерга и коалиционными силами.

kurdistan.ru

снова. В 1969 году несколько торговцев, большинство из них евреи, были казнены по обвинению в шпионаже в пользу Израиля, что привело к ускорению кампании исхода иракских евреев, которая

партии ШАС, родился в 1920 году в Басре.

Другие известные иракские евреи включают Беньямина Элиэзера, бывшего министра обороны Израиля, и знаменитого экономиста Мир Басри, который написал несколь-

"Анфаль": признание как средство защиты

Геноцид, совершенный Саддамом Хусейном против курдов, не следует забывать, говорит Струан Стивенсон, британский депутат Европарламента и глава делегации парламента по связям с Ираком. "Ужасающее угнетение, от которого курды пострадали при Саддаме Хусейне, должно стать необходимой частью образования наших

Николай Виллюмсен считает, что курды были "преданы" международным сообществом в 1988 году, и указывает на западные компании, продававшие Саддаму материалы для производства химического оружия. "Поэтому я считаю, что мы должны исправить несправедливость и Дания должна признать "Анфаль" геноцидом. Не потому,

детей", заявил Стивенсон в интервью "Rudaw".

Депутат представляет собой часть большого числа западных политиков, которые поддерживают

Региональное правительство Курдистана (КРГ) в стремлении к формальному признанию зверств Саддама против курдов как геноцида, и объявили 16 марта международным днем борьбы против применения химического оружия. В день, когда в 1988 году режим Саддама атаковал курдский город Халабджа, погибли около 5000 мирных жителей. Фотографии мертвых женщин, детей и даже младенцев

что это поможет вернуть мертвых к жизни, а потому, что это будет признанием их страданий и поможет противодействовать повторению этого".

"Мы, датчане, знаем, что Саддам использовал газы против курдов, и мы использовали это в качестве одного из аргументов для начала войны в Ираке в 2003 году. Но все же мы не признаем "Анфаль" геноцидом. Таким образом, мы применяем двойной стандарт", сказал Виллюмсен.

По данным британского депутата Роберта Халфона, отсутствие международного признания вызвало "глубокое чувство обиды среди курдов". Таким образом, он хочет, чтобы западные правительства провели соответствующую резолюцию в Организации Объединенных Наций.

"Признание будет означать, что лица, ответственные за военные преступления, могут предстать перед международным судом, а компенсация будет выделена Региональному правительству Курдистана... Признание поможет залечить раны прошлых лет", сказал он.

По словам Бахрана Ясина, профессора Университета шведского города Лунда, признание Западом страданий курдов будет и моральной поддержкой. Он проводит параллель с геноцидом евреев, или Холокостом, во время Второй мировой войны. Он отметил, что евреи использова-

ко книг по иракской экономике и обществе.

Иракские евреи, известные в области музыки — композитор Яacob Эзра, музыкант Салех аль-Кувайтим, лютнист Азория аль-Авад, артист Фулфул аль-Оайи и Наджат аль-Иракия, который умер в Израиле в 1989 году.

Ум аль-Артан, пожилая женщина, которая говорит по-туркменски, провела свое детство с евреями и очень жалеет об их отсутствии. "Мы жили в крепости, когда мне было 18 лет или меньше. Евреи, которые жили в Киркуке, свободно говорили по-туркменски".

"У меня были друзья-евреи, и я была так расстроена, когда они покинули Киркук, и я хочу встретиться с ними прежде чем я умру.

"Я не знаю, почему они были депортированы. Они никогда никому не причиняли вреда, и крепость была свидетельницей религиозного сосуществования, где не было никакой разницы между мусульманином, иудеем или христианином".

В то время как Артан вспоминает несправедливости прошлого, у нее есть новые опасения по поводу настоящего и будущего: "Я помню, как в день прощания, они стояли на могилах трех пророков и плакали. Все мы плакали вместе с ними.

"У меня есть опасения, что на этот раз плакать будут мои соседи-христиане, потому что они подвергаются тому же самому".

Восточные евреи в Израиле и духовный лидер ортодоксальной

стала первой страной в мире, признавшей убийства курдов геноцидом. В прошлом году это поддержал британский парламент. С тех пор все больше депутатов Европы настаивают на том, чтобы последовать их примеру. Датский депутат

стала первой страной в мире, признавшей убийства курдов геноцидом. В прошлом году это поддержал британский парламент. С тех пор все больше депутатов Европы настаивают на том, чтобы последовать их примеру. Датский депутат

стала первой страной в мире, признавшей убийства курдов геноцидом. В прошлом году это поддержал британский парламент. С тех пор все больше депутатов Европы настаивают на том, чтобы последовать их примеру. Датский депутат

стала первой страной в мире, признавшей убийства курдов геноцидом. В прошлом году это поддержал британский парламент. С тех пор все больше депутатов Европы настаивают на том, чтобы последовать их примеру. Датский депутат

Вспоминая киркукских евреев

долгих лет, по-прежнему сильны среди сегодняшних жителей.

После того как ранее евреи жили в относительном мире и процветании, с началом Второй мировой войны Ирак стал опасным местом для евреев, которые жили там большую часть своей жизни.

Подъем пронацистского режима в 1941 году и декларация о плане раздела Палестины ООН в 1947 году, а также региональная нестабильность привели к преследованию и убийству евреев по всей стране и на всем Ближнем Востоке.

Первоначально запрет евреям поездки в Израиль, из опасений укрепления вновь созданного государства Израиль, иракское правительство затем разрешило им выезд на условия отказа от их иракского гражданства и имущества.

Большая часть общины эмигрировала из Ирака в период между 1949 и 1950 годами, известный как "Азра и Нахима". Но дальнейшая миграция была предотвращена в начале 1950-х годов, со 135 000 евреев, живших в Ираке (2,6% населения), их число к 1951 году сократилось до 15 000 (0,1%).

В Киркуке, евреи жили в знаменитой исторической крепости, которая существует до сих пор, и их бывшие дома также есть в окрестностях крепости.

Крепость позже стала местом паломничества

живли в городах, включая Багдад, Басру, Мосул и Киркук, и способствовали строительству в Ираке.

Первый министр финансов в иракском правительстве в 1921 году был еврей по имени Хасагел Сассон.

Наджат Хусейн, член провинциального совета Киркука, сказал "Ак-Ньюс": "Киркук сейчас полностью лишен евреев, они жили в замке и кварталах около в районе Берьяда, недалеко от рынка Киркук, и этот район был известен как Еврейский район".

После процесса "Азры и Нахимы" и после того как оставшиеся евреи были лишены возможности миграции, их условия начали улучшаться с государственным переворотом 1958 года произведенным генералом Абдул Каримом аль-Касамом, который ликвидировал монархию и правил как премьер-министр. Он отменил ограничения для евреев, оставшихся в Ираке, и их жизнь вернулась в нормальное русло.

Но с переворотом партии Баас и убийством Касема в 1968 году, преследования и ограничения для евреев начались

утром. Раненые доставлены в ближайшую больницу, один из них помещен в реанимацию. Согласно предварительному расследованию, водитель автобуса, следовавшего из Дохука в Мерсин, возможно, заснул за рулем после долгих часов вождения.

В результате аварии в Турции пострадали 15 курдских туристов

По меньшей мере 15 туристов из Иракского Курдистана 21 марта получили ранения в результате столкновения их автобуса с грузовиком на юго-востоке Турции. Сообщение об аварии на дороге между Биреджиком и Сурочем в провинции Шанлыурфа поступило рано

ли Холокост, чтобы защитить себя и заставить международное сообщество морально поддержать создание Израиля.

"Признание означает защиту.

Курды должны быть осведомлены об этом", сказал Ясин. kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 11 (475) 16-22 Март 2022 год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Барзани и спецпредставитель ООН обсудили политический кризис в Ираке

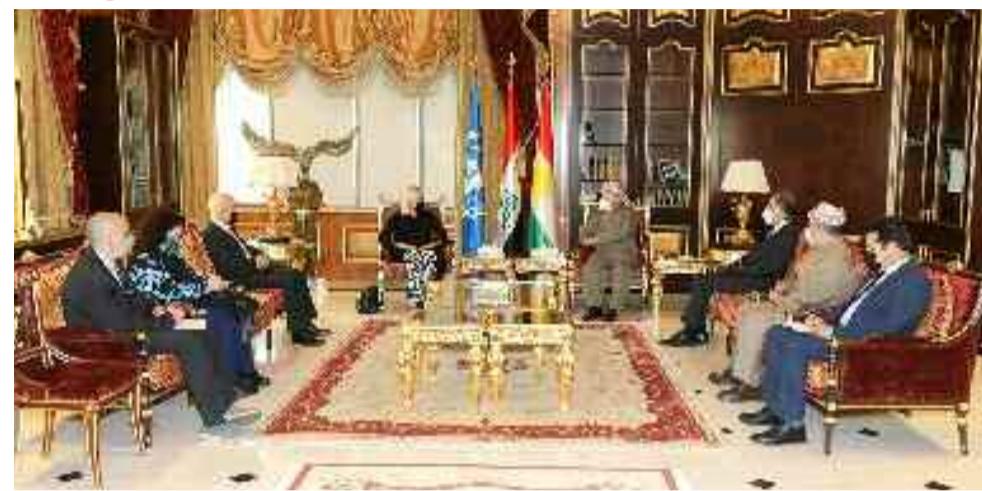
Президент "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Масуд Барзани и специальный представитель Генерального секретаря ООН по Ираку (МООНСИ) Жанин Хенинс-Пласшерт 2 марта встретились в Эрбите, чтобы обсудить политические события в Ираке.

Штаб-квартира Барзани заявила, что курдский лидер и посланник ООН рассмотрели "конституционные шаги" по формированию нового иракского правительства и способы выхода из политического тупика в стране.

"Во время встречи обсуждались разногласия между Эрбите и Багдадом, а также усилия по координации и совмест-

ной работе между региональным правительством и правительством Ирака", — говорится в пресс-релизе штаб-квартиры Барзани. "Президент Масуд Барзани и специальный представитель Генерального секретаря ООН Жанин Хенинс-Пласшерт обсудили последние события, формирование правительства в Ираке, конструктивный диалог и роль ООН в достижении политического решения нынешнего тупика в Ираке. Также были обменены мнениями по региональным и международным вопросам", — написал в Twitter глава Департамента иностранных дел КРГ Сафин

kurdistan.ru

Арабы и христиане присоединяются к курдам в Наврузе

Жители Рожавы (северо-восток Сирии) завершили празднование Навруза, после длившейся более месяца подготовки, начиная с кастомизации фольклорной одежды и заканчивая покупкой еды, которая впервые прошла беспрепятственно.

42-летний Сибан Али, отец двоих детей, проживающий в городе Камышло, сказал, что «Навруз 2022 сильно отличался от праздников, которые ему предшествовали за последние десять лет».

Али добавил, что Навруз в этом году стал свидетелем «широкой явки представителей всех сект, и что отличало его от остальных лет, так это участие представителей арабского и христианского компонентов в празднованиях, проводимых на площадях».

Али, который присутствовал со своей семьей более чем на трех отдельных торжествах в Рожаве, отметил, что «85 процентов населения региона праздновали Навруз, который впервые прошел без каких-либо препятствий».

Курдский национальный совет и Автономная администрация провели две официальные церемонии в городе Камышло, первую по дороге в деревню Али Фаро, а вторую в городе Химо.

«Навруз 2022 стал свидетелем массового участия сторонников обеих сторон, помимо поднятия как флагов, так и изображений лояльных им символов, без каких-либо случаев предотвращения или трения, особенно в сборе сторонников Национального совета, со стороны силовых структур», — заявил гражданин Сибан Али.

Курды отмечают праздник Навруз в Камышло

Люди в Камышло передали фотографии некоторых членов международной коалиции, участвующих в праздновании Навруза, в то время, когда президент США Джо Байден и несколько дипломатов по всему миру поздравляли с наступлением Навруза.

Что касается Дары Абди (33 года) из города Амуда, он сказал, что «значительная часть населения не готовилась к

Наврузу из-за высоких цен на материалы и невозможности их купить, не даже приобрести фольклорную одежду или указать цену на Транспорт».

Цена килограмма мясного фарша в

правления и администрации) и сказал, что «в Навруз каждая партия на курдской арене монополизирует свою аудиторию, чтобы увековечить раскол, в то время, когда этот день должен объединять

которая плакала во время празднования Навруза 2022 года в немецком городе Франкфурт, вспоминая свою семью, проживающую в Рожаве, сказала, что «это был первый Навруз, который мы праздновали за пределами Рожавы», и она не скрывать, что атмосфера праздника в кругу семьи имела «особый колорит».

Арья похвалила организацию, которой она коснулась на праздновании курдской общины в Германии, которая была «в отличие от театров Рожавы, которые часто представляют собой простые и рутинные мероприятия, а иногда и непонятные и повторяющиеся представления».

В своем выступлении Арья раскрыла возмущение масс, присутствовавших на церемонии, по поводу «преувеличения и чувствительности, возникших в результате скандирования лозунгов и прославления определенных личностей».

Курдские беженцы в Германии праздновали Навруз в специально отведенных дворах и залах, особенно после содействия правительства Германии, на фоне заметного подорожания материалов, так как они пострадали от русско-украинской войны.

В Курдистане два перемещенных лица из Африна, «Мухаммед Хайр и Шерин», которые проживают в одном из лагерей беженцев в Курдистане, рассказали, что «атмосфера Навруза всегда отличается в Курдистане и полна радости».

В своем разговоре они указали, что «атмосфера Навруза в Курдистане мало чем отличается от Рожавы, потому что мы встречаемся с нашими родственниками и друзьями в одном месте».

21 марта каждого года курды празднуют Навруз как начало весны и курдский Новый год.

В течение нескольких дней курды по всему миру устраивали широкомасштабные празднования Ид, зажигая факел Навруза, одетые в традиционную курдскую одежду и танцуя под ритм барабанов, флейт и традиционных песен.

ПСКмедиа

Рожаве достигла около 25 тысяч сирийских фунтов в связи с ростом цен на основные материалы во всем мире из-за нынешнего кризиса в Украине, а средняя цена пошива фольклорного платья достигла 100 долларов США (более 350 тысяч сирийских фунтов).

В этом контексте Халил Рамо, инженер отдела окружающей среды автономной администрации в Хасаке, воздержался от празднования Навруза 2022 года, объяснив это тем, что он помнит «мучеников центральной тюрьмы в Аль-Хасаке».

В начале января в городе Хасака произошли кровавые столкновения после нападения боевиков ИГИЛ на тюрьму Гверан, охраняемую Сирийскими демократическими силами, с целью освобождения заключенных, закончившееся объявлением контроля и 121 жертвой в ряды SDF, по официальным данным.

Рамо выразил свое недовольство партийными собраниями каждой из двух пар-

тий все классы и цвета общества для объединения цели и приближения ее» используется, чтобы говорить о другом».

Рамо добавил: «Навруз должен управляться массами, с народной организацией и защитой, чтобы празднование не было ареной для партийной пропаганды, партийных СМИ и торговли в великий курдский день, поэтому я не вышел с ними».

В свою очередь, жена Халила Рамо, поэт Файруз Рашак, заявила, что они не вышли праздновать Навруз, «оплакивать души двух мучеников из числа наших соседей, павших жертвами событий Хасака, и еще одного наших родственников», добавив, что «У Навруза большие отношения с курдами, и его празднуют». Какими бы ни были обстоятельства, мы соблюдали общественный обычай и не праздновали».

Курды отмечают праздник Навруз в Камышло

В то время как Арья Аль-Махмуд,

ТӘSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
ÎMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:
TAHİR SİLƏMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Baş redaktorun müavini:
Ramiz Qərib
Xüsusi müxbir:
Tariyel Cəlil
Региональный корреспондент:
Усуб Тейфур
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə
S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnisan: Bakû Az1040, soqaq
S.Mêhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку Az1040, улица
С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzeti bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500